

Anden næstformand (Henning Grove):
Forespørgeren, hr. Frank Dahlgaard.

Frank Dahlgaard (UP):

Det har været en god dag for demokratiet i dag.

Statsministeren og ordføreren for Socialdemokratiet forsøgte at besvare denne forespørgsel om, hvor grænserne går for ministres brug af statens penge og embedsmænd, ved at henvise til de forskellige betænkninger, den fra 1993 og den fra 1998, og ligesom give udtryk for, at her lå gældende ret på dette område. Men disse betænkninger konkluderer jo ikke noget. De diskuterer frem og tilbage, og det er et godt grundlag at konkludere på. Det er det, der skal ske.

Jeg må igen henvise til side 123 i 1993-betænkningen, hvor man i gruppen konkluderer, at gruppen finder, at der i praksis bør trækkes en grænse, således at rene partiaktiviteter bør holdes uden for de ministeriale systemer. Det er lige præcis den grænse, Folketinget nu opfordrer regeringen til at komme tættere på, så vi kan få noget substans i dette her.

Det har været sagt, at dette her er en kritik af regeringen og af ministrene, og det er jeg enig i. Men jeg vil da gerne, selv om jeg er den eneste, sige, at jeg ikke synes, at embedsmændene – nogle embedsmænd og især nogle departementschefer – er helt pletfri. Det er ikke bare et problem, at der er nogle ministre, der driver deres embedsmænd for langt. Det er også et problem, at der er nogle departementschefer, der ikke sætter hælene i.

Det har været en god dag for folkestyret. Regeringen kom ikke igennem med sine synspunkter her. Regeringen ser ud til at blive stemt ned. Og vi får så denne præcisering af, hvor grænserne skal gå.

Vi får også et flertal for den kendsgerning, at der er sket et meget markant skred i retning af en politisering af embedsmandsstanden, noget, som først og fremmest skyldes ministrene. Og vi får en præcisering af, at dette her ikke er acceptabelt.

Jeg ser frem til regeringens arbejde med den opfordring, som et flertal i Folketinget nu vil stemme for, hvis det går, som det ser ud til at ville gå, og jeg ser frem til, at det arbejde sker rimelig hurtigt, så Folketinget kan tage stilling til noget konkret om, hvor grænserne går, så embedsstanden også ved, hvad den har at forholde sig til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 38 af Aage Frandsen (SF) (se ovenfor) vedtoges med 57 stemmer (V, KF, SF, DF, EL, KRF, FRI, Mogens Andreasen (UP) og Frank Dahlgaard (UP)) mod 43 (S og RV); 4 (CD) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 37 af Frank Dahlgaard (UP).

Forslag til vedtagelse nr. V 39 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvad kan statsministeren oplyse om udsultningen af yderområderne i Danmark med hensyn til statslige institutioner og servicefunktioner og om regeringens initiativer til imødegåelse heraf?«

Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 12/10 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 25/10 2000).

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg gør opmærksom på, at en eventuel afstemning om forslag til vedtagelse vil blive udsat til torsdag den 18. januar 2001.

Begrundelse

Peter Skaarup (DF):

Denne forespørgsel er rejst, fordi vi igennem de senere år har oplevet, at der er et stærkt folkeligt ønske om at forbedre vilkårene for landdistrikterne og andre yderområder i Danmark. Og det håber vi i Dansk Folkeparti at vi kan få en god diskussion om her i dag.

Der er et udbredt ønske i befolkningen om at sikre en regional udvikling, der ikke går uden om den del af befolkningen på omkring 800.000 mennesker og måske op til 1 million mennesker, der bor uden for hovedstaden og de større byer.

Flere undersøgelser og kommissionsarbejder, bl.a. det tværministerielle kommissionsarbejde efter Folketingets forespørgselsdebat i februar 1996, viser, at befolkningens syn på udkantområderne er yderst positivt.

Undersøgelser viser også, at der er klare fordele ved at leve i disse områder, men derudover er der også samfundsmæssigt set store fordele ved, at yderområderne udvikles som attraktive områder for bosætning og erhvervsudvikling.

Men tingene kommer ikke af sig selv. Gang på gang har vi oplevet, at regeringen reelt udsulter yderområderne med tab af arbejdspladser og manglende tilflytning af yngre familier til følge. Vi ser kasernenedlæggelser. Vi ser lukninger af redningsstationer. Vi ser nedlæggelser af posthuse og postekspeditioner i de små samfund. Det er, som vi ser det, ikke en acceptabel udvikling.

Vi ser tendenser til at nedskære beredskabet på små, lokale sygehuse. Vi ser skolenedlæggelser – mange små skoler bliver nedlagt. Vi ser en mangel på interesse for offentlige servicefunktioner, trafikale problemer, elektronisk kommunikation og meget mere.

Regeringen fremsætter mange smukke ord i denne her forbindelse, men regeringen viser ikke i handling en tilstrækkelig forståelse for, hvor sårbare yderområderne er, og hvor vigtigt det er at gøre en målrettet indsats over for dem.

Hvis vi skal opnå en positiv udvikling i landdistrikterne, ser vi det i Dansk Folkeparti som meget vigtigt, at regeringen også i handling viser, at den vil noget på det her område.

Dansk Folkeparti ønsker med denne her debat at afæske regeringen dens holdning til udviklingen på det område, i særdeleshed med hensyn til det, som staten selv kan gøre for decentralisering af statslige institutioner og styrkelse af de servicefunktioner, der er nødvendige for, at Danmark er et helt samfund.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Der sker ikke nogen udsultning af yderområderne i Danmark. Sultens slavehær er ikke længere så aktuell i Danmark og heldigvis for det. Den store fremgang og økonomiske vækst, Danmark har haft siden 1993, er kommet hele landet til gavn, ikke mindst de tyndt befolkede egne.

Ledigheden er i de seneste år blevet reduceret mærkbart i det meste af Jylland og Fyn, dels for-

di der er skabt mange nye arbejdspladser i løbet af opsvinget, og dels fordi arbejdsstyrken er mindre, end den var før.

Der er stadig væk regionale og lokale variationer i ledigheden – det ved vi alle sammen – men det ændrer ikke ved, at udviklingen er gået i den rigtige retning, og at det samlede billede er positivt.

Debatten i dag må ikke tegne et forvrænget billede af virkeligheden. Hvis vi sammenligner Danmark anno 2001 med Danmark anno 1992, har vi et langt mere positivt billede i dag i alle landets egne, end vi havde dengang.

Udviklingen på arbejdsmarkedet siden 1993 viser, at spredningen i ledigheden mellem amterne, altså forskellen mellem det amt, der har den største ledighed, og det amt, der har den mindste ledighed, er mindre, og at der stort set er sket en halvering eller mere af arbejdsløsheden i de forskellige amter. Samtidig er beskæftigelsen steget stort set over hele linjen.

De betydelige investeringer, der er sket i 1990'erne i vejnet, i broer, i togdrift, har ligeledes været medvirkende til at binde landet bedre sammen. Tænk bare på de to faste forbindelser, dels til Sverige, dels mellem vore landsdele. De er jo en fantastisk understregning heraf.

Jeg vil i det hele taget godt advare mod ... (*En bippende lyd høres*)... for hyppig brug af mobiltelefoner – det skal jeg i øvrigt ikke blande mig i, men kun her i salen; ellers er det jo et meget nydeligt instrument. Jeg vil godt advare mod at anskue vækst i én del af landet som en modsætning til vækst i andre dele af landet. Tværtimod er væksten i nogle dele af landet med til at trække væksten i andre dele af landet. Det gælder regionalt, det gælder nationalt, og det gælder globalt.

Det er også forkert at stirre sig blind på et øjebliksbillede, når man betragter situationen. Tingene forandrer sig. I nogle perioder har f.eks. Vestdanmark været vækstdrivende og godt for det. I andre perioder har det f.eks. været hovedstadsområdet – som det måske er lige nu – der har haft den største vækst.

Men sådan vil det jo skifte over tid, sådan bygger vi opad i tag efter tag. Vækst i én del af landet og lidt mindre vækst i en anden del står ikke i modsætning til hinanden, men er i virkeligheden en gensidig fordel. Det vil skifte over tid, og sådan skal det være.

Regeringen er meget optaget af at sikre, at der fortsat er attraktive områder for udvikling og bosætning i alle områder i Danmark, herunder

også yderområderne. Her yder det kommunale udligningssystem et væsentligt bidrag til at modvirke regionale forskelle. Regeringen vil nu sammen med kommunerne – som indenrigsministeren også har fremhævet det tidligere – undersøge, hvordan man i endnu højere grad kan understøtte en positiv udvikling i de økonomisk svagere dele af landet.

Når der så gennemføres større tiltag, strukturtilpasninger, sker der også en prioritering af regionale hensyn. Regeringen er meget optaget af, at særlig de udsatte områder ikke rammes utilsigtet af lovgivningsmæssige og administrative tiltag, og af, hvordan hensynet til de regionale konsekvenser heraf kan styrkes.

Jeg ved, at Indenrigsministeriet i øjeblikket er i gang med et arbejde, som skal munde ud i nye initiativer, som vil blive præsenteret i et meget vigtigt oplæg, regeringen kommer med inden så længe. Jeg taler om regeringens regionalpolitiske redegørelse for 2001. For sandt er det, at der er en direkte sammenhæng mellem denne nye regionalpolitik, regeringen igennem de senere år har været drivkraften bag, og så Danmark 21, dk21, regeringens nye erhvervsstrategi.

Endelig må jeg også nævne den netop udsendte erhvervsredegørelse for Jylland og Fyn. Det er alt sammen oplagte eksempler på regeringens offensive tiltag for at være foran i alle dele af Danmark.

Der er klart områder, hvor vi alle sammen ønsker en stærkere udvikling, det være sig sydpå i Danmark og det være sig nordpå eller vestpå. Det er uden for diskussion. Men det er også vigtigt som grundlag for vores udformning af en politik, at vi har et realistisk og klart billede.

Udpegningen af Nordjylland som hjemsted for det nye IT-fyrtårn taler også sit tydelige sprog om regeringens ambition om, at hele landet omfattes af den positive udvikling.

Jeg har en fornemmelse af, at indenrigsministeren nu vil fortælle mere detaljeret om det.

Anden næstformand (Henning Grove):

Når formanden ikke påtalte den lyd, som statsministeren hørte, så er det, fordi det var en personsøger og ikke en mobiltelefon.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan gøre det relativt kort, for statsministeren har været inde på alle de vigtigste aspekter i sin indledning til den drøftelse, vi skal have nu.

Jeg synes, det er rigtigt at sige som baggrund for den tværministerielle arbejdsgruppe, der er

nedsat, at der jo, når vi snakker om det her område, er forskellige målsætninger, som ikke uden videre er sammenfaldende.

Man har jo, når man snakker service til borgerne, en målsætning, som både drejer sig om kvalitet og om effektivitet, altså den bedst mulige udnyttelse af pengene. Samtidig har man en anden målsætning, der drejer sig om at sikre et bæredygtigt grundlag i alle egne af landet.

De to målsætninger kan jo komme i konflikt med hinanden. Det kan man se f.eks., når vi snakker om sygehuse, hvor vi på den ene side gerne vil bevare de små sygehuse, men på den anden side også gerne vil have effektive, store enheder, der på nogle områder kan give en bedre kvalitet. Det kan dreje sig om uddannelsescentre, og det kan også dreje sig om anden form for offentlig service til borgerne.

Det er så vigtigt at holde fast i, at der netop er tale om en afvejning af de målsætninger i forhold til hinanden. Og det er lige præcis det, der er formålet med den tværministerielle arbejdsgruppe, som regeringen har nedsat under Indenrigsministeriet, som vil komme med et første bud i den regionalpolitiske redegørelse, der kommer her omkring den 1. marts. Der vil her komme nogle forslag, der kan sikre, at den afvejning sker, når der bliver taget forskellige statslige og offentlige initiativer, som har til formål at sikre en bedre kvalitet og effektivitet i den offentlige service.

Jeg synes, at det er meget vigtigt at holde sig for øje, at det er begge målsætninger, der skal sikres, og at det kan lade sig gøre, synes jeg blev understreget af de oplysninger, der også lå i det, statsministeren sagde.

Hvis vi ser på udviklingen op igennem 1990'erne og ikke mindst i den sidste halvdel af 1990'erne, så er der faktisk ikke sket et fald i antallet af ansatte inden for den statslige sektor i landdistrikter i de ydre regioner, og der er ikke sket et fald i antallet i den offentlige sektor.

Hvis vi ser på den service, der tilbydes borgerne, så peger de undersøgelser, der er lavet bl.a. i Indenrigsministeriet, sådan set på en tilnærmelse; at man i landdistrikterne og udkantsområderne i dag får en service, som ligger tættere på den, man får i de store og de større byer, end den gjorde for bare nogle år eller 10 år siden.

På den måde kan man altså sige, at den vækst, der har været, betyder, at landet som helhed bevæger sig i en rigtig retning, men at man selvfølgelig

gelig hele tiden skal sørge for at holde sig den afvejning, jeg snakkede om før, for øje.

Det skal ikke benægtes, at det så ser ud til, at der er en meget lille gruppe kommuner, som har nogle særlige vanskeligheder. Det er sådan en problemstilling for sig, men det ser ud til at være et antal på mellem 20-30 kommuner, det drejer sig om. Disse kommuner er vi ved at forsøge at identificere gennem en undersøgelse til brug for den reform af tilskuds- og udlignings-systemet, som vi arbejder med i Indenrigsministeriet.

Jeg mener, at det vil være et godt afsæt for den videre diskussion, når den regionalpolitiske redegørelse kommer, fordi der dér vil være det første bud på, hvordan vi kan få en mere systematisk afvejning af de regionale hensyn i forhold til en modernisering og effektivisering af den offentlige sektor.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak til statsministeren og indenrigsministeren, der åbenbart har overtaget en del af forespørgslen, som er kommet med besvarelser her i dag.

Jeg synes jo, at det, der bliver sagt, lyder flot, men jeg må nok sige, at skal jeg være helt ærlig, så er det svært at se de initiativer, som rent faktisk følger det op. Når man f.eks. taler med repræsentanter for Landdistrikternes Fællesråd, som er en af de organisationer, der kommer til at arbejde meget med det her i fremtiden, er det, at man gang på gang kan opleve eksempler, hvor der ikke er tilstrækkelig sammenhæng i det, regeringen foretager sig, hvor den ene minister ikke ved, hvad den anden foretager sig.

Et meget godt eksempel er jo lukning af redningsstation og nedlæggelse af redningsskib og redningshelikopter i det syd- og sønderjyske område, hvor vi meget klart så et eksempel på, at selv om der fandtes et redningsråd, der skulle koordinere de her opgaver, så havde det redningsråd ikke været med til at beslutte, hvordan man rent faktisk strukturerede tingene.

Det er noget, vi har haft samråd om både i Forsvarsudvalget og i Kommunaludvalget, men det, der står tilbage, er, at der ikke er sammenhæng i det, regeringen foretager sig på det område. Det ønsker vi at ændre, og vi ønsker, at vi her i dag får skabt nogle retningslinjer for, hvordan den udvikling fremover skal køre.

Vi ønsker, at affolkede områder, affolkede landsbyer, vender tilbage til at blive tilflytningsområder og udviklingsområder som sådan. Vi mener også i Dansk Folkeparti, at en stor del af væksten i samfundet skal komme fra udkantområderne, der har meget at byde på.

Vi mener også, at man skaber en lysere fremtid for landdistrikterne ved at arbejde på det her. Her bor mellem 15-20 pct. af befolkningen, og her kan det komme til at summe af aktivitet og aktivisme, hvis man her fra Folketingets side og også fra kommunernes side prøver at hjælpe til.

Der er allerede i dag mange arbejdsgrupper og samarbejdsgrupper, der lægger et stort arbejde i at udbrede kendskabet til yderområdernes situation. Der er Landsforeningen af Landsby-samfund, der er Landdistrikternes Fællesråd, der er Sammenslutningen af Danske Småøer, og der er foreningen for det Det Skæve Danmark. Alle på hver deres vis arbejder de for, at landsbyerne og lokalsamfundene skal have en bedre stilling end i dag.

Det er alt sammen meget stærke vidnesbyrd, der kommer om, at der også i landdistrikterne skal skabes en udvikling, som er bedre, så man ikke står med hatten i hånden og ser modløs til, mens globaliseringstoget og EU-toget bare kører derudad og fokus rettes væk fra lokalområderne og ud mod det store, flotte EU og den store, flotte globalisering, der tordner derudad.

Yderområderne i Danmark viser på mange måder vejen for, hvordan man kan indrette et bedre samfund. Her er lokalt engagement, der er socialt samvær, der er gode miljøer, der er ikke ghettodannelser, der er en interesse og omsorg for naboerne og landsbyborgerne, som man ikke finder i storbyen, desværre.

Her er de friske rammer, der bl.a. giver en bedre mulighed for naturskønhed, end byerne giver; der er bedre plads til det. Det bør man udnytte offensivt, og det bør regeringen også medvirke til. Det er muligheder for bosætning med grundpriser og byggeomkostninger, der er lave end i byerne, og med moderne teknologi og fremstillingsmetoder kan mange initiativer lige så vel udvikles i landdistrikterne som i byerne.

Vi ser så desværre for ofte, at staten forringer mulighederne. Vi kender alle eksemplerne. Det er nedlæggelse af redningsstationer, nedlæggelse af posthuse, postekspeditioner, lukning af de små sygehuse, nedskæring af det lægelige beredskab, kasernelukkninger har vi set. Man lukker uddannelsesinstitutioner. Der er manglende

økonomisk opbakning til vejforbindelser, til færgefart, sidebaner, bustrafik; alle de ting, der kendetegner en god og sund infrastruktur i samfundet. Det seneste er jo, og det kan man ikke snakke sig ud af, at der er planer om at centralisere retsvæsenet og nedlægge dommerembeder mange steder i landet. Det er noget, som vi vil fokusere meget på her under debatten. Det ved jeg at der også er andre partier der interesserer sig for.

Oftest begrundes man sådan nogle forringelser med, at man kan opnå besparelser, men lige så tit mangler der dokumentation for, at der er tale om reelle besparelser. Man ser kun på de kortsigtede besparelser og glemmer den samlede bedømmelse af fordele og ulemper for samfundet, når man f.eks. nedlægger en kaserne. Det er uden tvivl, at der er meget store indirekte omkostninger, når man fortsætter udsultningen og affolkningen af de yderområder.

Der er selvfølgelig grund til at hilse med tilfredshed, at Sydjysk Universitetscenter i Esbjerg vil forske i udviklingen i landdistrikterne de næste 5 år og undersøge mulighederne for at standse affolkningen. Det er et godt initiativ, men trods alt kun et forskningsprojekt og noget, der ikke direkte hjælper yderområderne på nuværende tidspunkt, og der går lang tid, inden der kan komme konkret handling.

Der må derfor efter Dansk Folkepartis mening forberedes meget konkrete lovinitiativer og administrative tiltag, der kan forstærke arbejds- og bosætningsmulighederne i yderområderne og skabe den fornyede vækst, der skal til.

Vi har i Dansk Folkeparti i forbindelse med denne her debat tænkt os, at vi også skal have en debat om et forslag til vedtagelse. Det vil jeg gå over til at læse op, for vi mener, det er den retning, debatten skal tage ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Det må blive en anden bemærkning. Tiden er udløbet.

Peter Skaarup (DF):

O.k. Jeg vender tilbage om lidt.

Pernille Blach Hansen (S):

Denne forespørgselsdebat er på mange måder en lidt mærkelig størrelse, bl.a. fordi den kun griber fat i et lille hjørne af de forhold, der er af betydning for de danske udkantsområder.

I forhold til yderkantsområdernes situation er det i hvert fald vores opfattelse i Socialdemokra-

tiet, at vi ikke alene kan nøjes med at drøfte udviklingen i den geografiske placering af statslige institutioner.

Dynamik, udvikling, levevilkår i udkantsområder skabes jo af en vifte af forhold som f.eks. erhvervslivets situation, infrastrukturen og sikring af en god offentlig service bl.a. via det kommunale udligningssystem. Hvis vi skal have en reel debat om yderområdernes vilkår i Danmark, kan man således ikke alene fokusere på fordelingen af statslige institutioner.

Debatten er også lidt mærkelig af den årsag, at vi om en halvanden måneds tid får en regionalpolitisk redegørelse fra regeringen, så vi til den tid garanteret kommer til nogenlunde at gentage øvelsen én gang til.

Heldigvis står det jo ikke så skidt til i yderområderne, som forespørgeren antyder. De sidste års økonomiske vækst og beskæftigelsesudvikling er kommet hele Danmark til gode. Der er sket en stadig udjævning af de regionale forskelle i indkomsten pr. indbygger. Men der er selvfølgelig stadig udkantsområder, som f.eks. på Lolland, hvor man først inden for de senere år begynder at se en positiv erhvervs- og beskæftigelsesmæssig udvikling.

Der er heller ikke tale om, at yderområderne udsultes med hensyn til placering af statslige institutioner og servicefunktioner, som også statsministeren var inde på. Beskæftigelsesopgørelsen over statslige ansatte fra Danmarks Statistik i 1999 viser tværtimod en meget ligelig regional fordeling af de statslige arbejdspladser. På amtsniveau udgjorde den statslige beskæftigelse omkring 5-7 pct. af den samlede amtslige beskæftigelse, hvis man ser bort fra København og Frederiksberg Kommune. Eksempelvis udgjorde den statslige beskæftigelse ca. 5 pct. i Københavns Amt og ca. 7 pct. i Storstrøms Amt.

I forholdet til den mere generelle debat om udviklingen af det danske samfund vil jeg gerne understrege, at vi i Socialdemokratiet har et mål om at skabe et helt, sammenhængende og bæredygtigt samfund. Et holdbart Danmark handler for os om, at alle regioner og områder i Danmark får del i væksten på deres egne præmisser, og derfor er vi selvfølgelig også meget optaget af yderområdernes situation, der til tider kan være svær.

Men som sagt mener vi bare, vi er nødt til at brede debatten ud og se på mange flere faktorer end alene placeringen af statslige institutioner. Og den debat får vi så igen lejlighed til at tage

om halvanden til to måneder, når regeringens redegørelse kommer.

Vi er faktisk også af den opfattelse, at den nuværende regering på mange områder har gjort en stor indsats for at understøtte udviklingen i hele Danmark. Bare ét godt eksempel herpå er den flotte jysk-fynske erhvervsredegørelse, man nu på fuld kraft forsøger at føre ud i livet i et godt partnerskab med lokale og regionale aktører. Det er for os i hvert fald én af de vigtige veje, der virkelig peger fremad.

Derfor vil jeg gerne slutte med på vegne af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget er enig med regeringen i, at en tilfredsstillende offentlig service og økonomisk udvikling for Danmark indebærer, at alle regioner og yderområder tilgodeses med hensyn til service og økonomiske vilkår, understreger Folketinget betydningen af, at væsentlige statslige tiltag med en regional effekt belyses bedst muligt, før der træffes beslutning. Regeringen har i den forbindelse tilkendegivet, at regeringen ved afgivelse af den regionalpolitiske redegørelse 2001 vil redegøre for sine planer til styrkelse af de regionale hensyn ved statslige tiltag.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 40).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Ingen sætter jo sit lys under en skæppe, og det gør regeringen heller ikke. Derfor vil jeg da gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, fru Pernille Blach Hansen, om det mon ikke er korrekt, når jeg siger, at Måltidets Hus blev placeret i København, IT-Centret blev placeret i København, selv om fyrtårnet er Nordjylland, Institut for Landsbyudvikling i Odense, Mindre virksomhedsforskning i Odense, trafikforskningscenter i København, DK's Radio i København, og sådan kunne vi såmænd fortsætte.

Man kunne så spørge: Hvor skal naturforvaltningsuddannelsen ligge? Er det nu, Tønder endelig skal tilgodeses, eller skal den også til Nordsjælland eller i nærheden af København?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

I den tid Socialdemokratiets ordfører, fru Pernille Blach Hansen, var på talerstolen, blev det jo stort set overhovedet ikke nævnt, at der måske var nogle problemer rundtomkring i de små lokalsamfund.

Der skal jeg hilse og sige, at for de af os, der deltog i møder med Landdistrikternes Fællesråd, var det helt tydeligt, at der var en meget, meget stor frustration. Uanset om regeringen kan lide det eller ej, var der en meget, meget meget stor frustration udeomkring, fordi man mener, at tingene kører hen over hovedet på de små lokalsamfund.

En praktisk ting: skiltning. Når der nu laves en omfartsvej uden om en landsby, er der ikke længere skilte, der viser, hvordan man kan komme til købmanden, hvordan man kan komme til Brugsen, eller hvordan man i det hele taget kan komme rundt i lokalsamfundet.

Det betyder meget. Den handel, som ellers ville komme, finder altså ikke sted. Der er små skoler, der bliver nedlagt, og man efterlyser initiativer til at bevare den slags ting. Der er problemer med, at kommunerne ikke laver lokalplaner for de områder, der er tale om her.

Derfor vil jeg godt spørge den socialdemokratiske ordfører, om Socialdemokratiet slet ikke kan se, at der er problemer udeomkring, og at man har ret i, at regeringen skal tage skeen i den anden hånd.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Til hr. Jens Kirk: I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at vi har en hovedstad, hvor der skal placeres nogle ting og nogle tiltag.

Jeg kan også nævne andre eksempler på, at tingene er placeret uden for hovedstaden. Center for Landdistriktsforskning ligger f.eks. i Esbjerg, og det er ikke kun forskning, som hr. Peter Skaarup fejlagtigt nævnte før, det sætter også udviklingsprojekter i gang.

Vi har Bornholm, som netop har fået en del penge bevilget af Forskningsministeriet til at få et informationsteknologisk løft: 56 mio. kr. over 6 år. Vi har Nordjylland, som er blevet IT-fyrtårn, vi har den jysk-fynske erhvervsredegørelse, der nu skal konkretiseres. Jeg synes faktisk, der er masser af ting.

Så til hr. Peter Skaarup: Jeg sagde faktisk i min ordførertale, at der selvfølgelig var nogle steder, hvor der var problemer, men jeg tror, at

mange steder i landet vil man gerne have sig frabedt, at hr. Peter Skaarups parti, Dansk Folkeparti, tager patent på yderområdernes problemer. Jeg bor selv i et. Jeg kender godt de problemer, der kan være, men jeg ved også, at mange løsninger skal bygge på aktiv deltagelse og medvirken fra de lokale og regionale politikere og de lokale folk, som er i landsbyen, eller hvor det nu måtte være.

Når hr. Peter Skaarup snakker om skoler og lokalplaner, så er det jo en kommunal opgave, men hvis Dansk Folkeparti mener, vi skal lovgive om nedlæggelse af landsbyskoler, så er det da i hvert fald en ny vinkel.

Jeg kan give det eksempel, at f.eks. Trafikministeriet nu har afsat en pulje til styrkelse af netop den kollektive trafik i landdistrikter. Det kræver bare, at man fra det enkelte amts eller den enkelte kommunes side selv aktivt går ind og kommer med nogle forslag. Det har man valgt at gøre i Viborg Amt, hvor man så netop har fået penge til at ansætte en trafikpolitisk koordinator, der skal forsøge at sætte den kollektive trafik i gang i yderområderne.

Jeg tror, at det er noget af det, vi skal have gang i, men samtidig vil jeg også gerne sige, at så vidt jeg er orienteret, har bosætningsmønstret jo ændret sig, så der også i de her år faktisk sker en stigende udflytning til landdistrikterne og ikke fra landdistrikterne, og det er vel, fordi mange synes, der faktisk er positive ting ved at bo i et landdistrikt, at det er et godt sted at bo, og at det er et godt sted at være.

Det handler altså ikke kun om placering af statslige institutioner.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Lidt skal også have ret. Det er korrekt, at Center for Landdistriktsforskning som udgangspunkt skal ligge ved Syddansk Universitet i Esbjerg, men bevillingen er i al fald, kan vi sige, ikke tårnhøj.

Det næste er jo: Hvad med planlovene. Kan vi forvente, at regeringen vil kigge på dem? En del steder får de jo efterhånden en omfartsvej, Brande får f.eks. en, men nu har de altså problemer med, at møbelhandlere og tømmerhandlere ikke får lov til at bo ude ved den vej på grund af 1.000 m²-reglen. Måske får Thisted nord så også en omfartsvej engang.

Så er det korrekt, at fru Pernille Blach Hansen bor i det, vi kalder et udkantsområde, men tager vi nu det amt, hvor ordføreren kommer fra, så er

det vel i centrum af amtet, ordføreren bor, og kan vi få et svar på: Går den socialdemokratiske ordfører ind for, at sygehusene skal bevares i Viborg Amt, eller skal der kun være ét i Viborg i fremtiden?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er åbenbart sådan helt sort og hvidt for fru Pernille Blach Hansen, for der er ikke rigtig nogen problemer overhovedet, det er så åbenbart sådan, at Dansk Folkeparti vil tage patent på at løse problemerne, og det er også forfærdeligt og sådan noget.

Grunden til, at vi rejser denne her debat, er ikke specielt, fordi Dansk Folkeparti skal tage patent på noget som helst. Det er for at få en ordentlig diskussion herinde af de tendenser, som ligger helt klart. Jeg har nævnt dem med hensyn til nedlæggelse af redningsstationerne, som fortrinsvis kommer til at ligge i yderområderne, når vi ser fremad. Jeg har nævnt det i forbindelse med kasernenedlæggelserne, og jeg har nævnt andre forhold.

Jeg vil vende mig til et konkret punkt her, for jeg tror, det er den eneste vej frem, hvis vi skal få fru Pernille Blach Hansen og også statsministeren til at forholde sig til noget konkret. Det er Bornholm. På Bornholm fik man for ikke så lang tid siden det såkaldte Baltisk Mediecenter, der blev også oprettet det, man kalder Bornholms Turistakademi, og det sidste har fungeret i en periode, men da den radikale undervisningsminister kom til Bornholm for at se, hvordan hendes ministerium kunne hjælpe øen, havde hun samtidig en besked om, at turistakademiet skulle nedlægges.

Er det så mærkeligt, at man på Bornholm og mange andre steder i forbindelse med det her siger, at ringene i vandet går den gale vej?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hvis hr. Jens Kirks ærinde var at gøre opmærksom på, at der skal skelnes mellem regioner og yderkantsområder, så er jeg enig, for der er selvfølgelig forskellige regioner i Danmark, hvor der skal tages regionalpolitiske hensyn. Men inden for regionerne er der jo også forskel på, hvilke byer eller kommuner der er centre, og hvilke der er periferi. Sådan er det jo generelt i hele Danmark.

Jeg ved nu ikke, om jeg vil kalde Brande, som hr. Jens Kirk nævnte, et udkantsområde og jeg

vil da også være meget ked af at gå ind på amtsrådets område og beslutte, hvor der skal være sygehuse i Viborg Amt, for det mener jeg egentlig amtsrådet har ganske god fod på selv. Jeg synes måske også, det er lige lovlig konkret at diskutere i forhold til den forespørgsel, der er stillet, for det er jo ikke statslige arbejdspladser, vi her snakker om. Jeg synes, hr. Jens Kirk burde være helt tryk ved, at vi har et meget dygtigt amtsråd i Viborg Amt, som nok skal forstå at håndtere den sag på en passende måde.

Til hr. Peter Skaarup: Jeg forsøger faktisk at være nuanceret og sige, at der er nogle steder, man har problemer af forskellig art, men jeg er ikke sikker på, at man nødvendigvis løser dem ved at placere statslige institutioner, som forespørgslen går ud på. Jeg tror, det er en hel vifte af tiltag, man skal se på.

Så nævner hr. Peter Skaarup et konkret eksempel fra Bornholm, som jeg ærligt skal indrømme jeg ikke kender, men jeg kan da forestille mig, at man f.eks. på Bornholm omvendt er glad for, at man nu har fået penge fra Forskningsministeriet. Så nuancerne skal med i debatten.

Vi vil gerne være med til at kigge på, hvordan vi mere målrettet også kan sikre yderområderne en regionalpolitisk debat og vinkel, men hvis hr. Peter Skaarup er så optaget af den debat, kunne han jo have ventet ca. halvanden måned med sin forespørgsel, til regeringens redegørelse kommer. Så havde denne debat måske kunnet finde sted på et lidt mere konkret og fremadrettet grundlag.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg skal i min ordførertale komme ind på, hvilket synderegister jeg mener regeringen har. Lidt ros kunne der måske også blive plads til.

Så skal jeg lige komme lidt ind på, hvad vi i grunden står over for. Politikommissionen har en rapport, som er fremlagt og mere eller mindre offentligt kendt. Vi går fra 54 til vist 24 politikredse. Mener den socialdemokratiske ordfører, at det vil være fremmede for befolkningens tryghed? Masser af politistationer vil blive lukket kl. 16 i yderkantområderne. Der vil blive langt til politistationerne. Det, vi kalder nærhed og tryghed, som statsministeren jo sætter meget højt, vil blive mindre, og endelig kan vi vel sige, at den forskellighed, vi har i befolkningen som sådan mellem indbyggerne i en by, vil blive anderledes. Politifolkene flytter, dommerne flytter, og advokaterne flytter i den sidste ende.

Vil Socialdemokratiet virkelig være med til at drøfte, hvordan man skal undgå den flytning?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er meget skægt, at fru Pernille Blach Hansen mener, at vi skulle have gemt debatten. Altså sådan bliver der jo sagt hele tiden, for der kommer hele tiden nye rapporter på det her område, der fortæller forskellige ting og sager. Vi kan jo ikke blive ved med at gemme de her debatter, som optager sindene ude i de små samfund.

Så nævner fru Pernille Blach Hansen, at hun ikke kender den konkrete sag vedrørende Bornholm, men jeg kan da tilføje, at det heller ikke er lang tid siden, at Bornholms Værn blev skåret ned til næsten ingenting, hvilket også har taget mange arbejdspladser fra øen, og man forventer, at Bornholms Værn fjernes helt, næste gang der skal laves forsvarsforlig.

Så vil jeg nævne endnu et konkret eksempel, fordi jeg tror, det er det eneste, der kan få fru Pernille Blach Hansen til at forholde sig til det. Det er Samsø, som mange af os sikkert kender som et vældig flot turistmål specielt om sommeren. Der har man nu i årevis været katebold mellem forskellige myndigheder, fordi man ikke kan få en ordentlig besejling af øen. Nu er det sådan, at EU er blandet ind i sagen, fordi der har skullet en EU-licitation til, men man har opnået nogle midlertidige løsninger, som ingenting batter.

Der vil jeg godt spørge, hvordan det kan være, at man i regeringen har en sådan ligegyldighed over for en lille kommunes problemer, nemlig Samsøs, og jeg vil spørge statsministeren og også fru Pernille Blach Hansen, om regeringen vil træde ind og hjælpe med til at finde de penge, der skal til, for at besejlingsforholdene til Samsø bliver afklaret.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Pernille Blach Hansen, og derefter er det hr. Jens Kirk som ordfører.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hr. Jens Kirk spørger om den debat om politik og retskredse, som vi ganske givet kommer til at vende meget tilbage til. Vi mangler faktisk stadig væk at få den endelige rapport, så jeg synes, det er alt, alt for tidligt allerede på nuværende tidspunkt at sige noget mere konkret om de forslag, der kommer til at ligge, ikke mindst fordi

vi stadig væk har en omfattende høringsfase foran os. Jeg synes, det er mest fair og reelt også at afvente den høringsfase og de svar, vi så får ind, inden man politisk tager stilling til, hvilken løsning man selv synes er den optimale. Det vil vi i Socialdemokratiet i hvert fald gerne afvente.

Hr. Peter Skaarup lyder, som om han er så bekymret for yderområderne. Det synes jeg da yderområderne skal være glade for. Jeg synes bare ikke rigtig, det hænger sammen med Dansk Folkepartis øvrige politik. Det undrer mig, hvordan Dansk Folkeparti f.eks. kan gå ind for en fuld liberalisering af lukkeloven, som jo netop beskytter små selvstændige erhvervsdrivende i landområderne. Hvordan kan Dansk Folkeparti stå her og hævde, at der er store problemer og vi mangler statslige arbejdspladser, når man samtidig faktisk i praksis går ind for det, der vil betyde lukning af mange små lokale butikker, en nærhed i butiksstrukturen, som jo netop er med til at fastholde, at der også er mange, der gerne vil bo på landet? Den lokale butik i den lille landsby betyder altså meget for den pensionist, der måske ikke lige kan tage en bus ind og handle, eller for den børnefamilie, der lige skal ned og hente lidt ekstra mælk. Derfor må jeg indrømme, at jeg synes, det er hul tale.

Så kan hr. Peter Skaarup komme med 2-3-4 eksempler på noget, der går skidt. Jeg kan komme med 2-3-4 eksempler på noget, der går godt, men jeg vil bare sige, at det, jeg synes er afgørende, er, at vi tager problemerne alvorligt og forsøger at finde løsninger, men også laver en mere målrettet politik, som sikrer udvikling og ikke afvikling over hele Danmark, f.eks. med den jysk-fynske erhvervsredegørelse.

Vi har jo også masser af tilskud til vanskeligt stillede kommuner, som regeringen endda har annonceret vil blive øget til næste år, hvis kommunerne er interesserede i det. Vi har EU-tilskud, EU, som Dansk Folkeparti godt nok som regel er imod, men som går ind og støtter de kommuner, som er særlig vanskeligt stillede.

Så virkeligheden er altså lidt mere nuanceret, og jeg er sikker på, at mange landkommuner vil være meget kedede af at blive omklamret af Dansk Folkeparti, som jo i virkeligheden kun forsøger at tage hensyn til at skrabe flest mulige stemmer til sig frem til næste valg, men er fuldstændig ligeglad med de folk, der bor i landdistrikterne.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Jens Kirk som ordfører.

Jens Kirk (V):

Med forespørgslen i dag har vi her i god tid inden redegørelsen om emnet muligheden for at spørge statsministeren og regeringen, om det fortsat kun skal være i taler og måske i kommende folkehøringer, at man ligesom vil lægge op til, at man vil fremme udviklingsmulighederne for udkantsområderne.

For vores oplevelse er jo en anden; når det kommer til handling i form af lovgivning og myndighedsudøvelse, ja, så tordner centraliseringen fortsat derudad med uformindsket fart.

Lad os tage nogle eksempler. Hvor ligger CVU'erne og KVVU'erne nu? Større afstand og at de unge flytter, medfører dette. Af ovennævnte grund er beslutningsforslag nr. B 80 fremsat fra borgerlig side for at modvirke skævvridningen, hvor uddannelses tilbud er en væsentlig faktor.

Næste spørgsmål er: Hvor skal naturforvaltningsuddannelsen ligge? Skal Tønder-området endelig tilgodeses? Hvor ligger Måltidets Hus? I København. Og hvorfor ikke på Lolland-Falster, i Nykøbing Falster f.eks.? De har et center for grøn viden, og området er det største catering-område. Hvor ligger IT-centeret? I København, selv om fyrtårnet skal være Nordjylland. I Odense har de Institut for Landsbyudvikling og Mindre virksomhedsforskning. Der er et trafikforskningscenter i København, og Danmarks Radio ligger i København. Sådan kunne vi såmænd fortsætte.

Regeringen stemte imod B 55, B 56 og B 58 i sidste samling, som alle ville fremme mulighederne for udnyttelsen af både stabil arbejdskraft og tomme bygninger i landområderne. Mon holdningen er den samme i år? Førnævnte er nu historie, men opremsningen fortæller, at regeringen siger ét og gør noget andet. Og hvad kan vi så forvente fra regeringens side i den kommende tid? Politikkommissionen har foreslået, at 54 politikredse skal reduceres til 24, hvilket vil medføre, at betjentene flytter, advokaterne flytter, dommerne flytter, retskredsene skal vel også ændres.

En begrundelse for centralisering er, at IT udnyttes bedre i større enheder. Det lyder fantastisk. Jeg troede, at IT skulle bruges og være alle mands mulighed. Resultatet vil være lukkede politistationer, især efter kl. 16. Der kan måske spares lidt, men hvor store vil byggeomkostningerne blive ved en gennemførelse, og er ovennævnte ikke endnu et eksempel på, at systemet går forud for menneskene? Nærheden går tabt, trygheden bliver mindre.

Sygehusene er for små, tordner sundhedsministeren. Om det var den tredje eller den fjerde i denne regerings tid, husker jeg ikke, men det var i hvert fald Carsten Koch, der udtalte det. Han mente, at befolkningsgrundlaget skulle være mindst 250.000 personer, hvilket jo svarer til størrelsen af halvdelen af Danmarks amter såsom Storstrøms, Vestsjællands, Sønderjyllands, Ribe, Ringkøbing og Viborg amter. Bornholm skal heller ikke glemmes.

Det er igen udtalelser, som går på systemet frem for på menneskene. Nærheden og trygheden forsvinder. Mange vil få både 60 og 75 kilometer til et sygehus, og fakta er jo, at befolkningen er godt tilfreds med mindre sygehuse.

Hvad med kulturmidlerne øst-vest, vil de blive ændret? Og hvad med den nye museumslov? Vil den tage hensyn til de store egns museer som f.eks. Hjerl Hedes status og ikke bare give tilskud efter hjemkommunens indbyggerantal. P.t. er det jo sådan, at Frilandsmuseet eller Brede får større tilskud end Hjerl Hede, selv om Hjerl Hede har betydeligt større besøgstal, og dér kan man anvise – kan jeg oplyse for statsministeren – hvordan lyngen skal plejes.

Og hvad med planområdet? Hvornår får mindre, driftige byer som f.eks. Brande lov til at sælge grunde ved omfartsvejen, så de kan placere tømmerhandler og møbelhandler og udstillinger dér. Vi snakker ikke om Bilka, Fakta eller Superbrugsen.

Og hvorfor må en kommune ikke selv afgøre sammen med den stedlige jordbrugskommission, hvor store storparceller må være? I Trehøje Kommune i Vestjylland var der planlagt 4.000 m² store grunde, men nej. Fødevarerministeriet siger, at det er for meget; vi skal acceptere 3.000 m². Der skal spares på landbrugsjord. I samme amt har man lige brugt 2.000 hektar landbrugsjord til naturgenopretning af Skjern Å. Hvor er proportionerne?

Jeg kunne fortsætte: Hvad med tilskudsmodellen til f.eks. den fremtidige drift af privatbatterne? Og hvad med bloktilskud og pulje? Vi venter spændt på, hvad der kommer fra Indenrigsministeriet, osv.

Lidt ros på forhånd skal der dog også være plads til, for jeg har hørt, at undervisningsministeren vil fremkomme med nogle ideer om, hvordan vi kan undgå alt for mange lukninger af skoler i udkantsområderne. Vi er i Venstre positive, for skolen er og bliver centeret i et sogneliv. Fællesledelse og forsøgsordninger er det, det går på.

Afslutningsvis vil jeg sige, at min opremsning fortæller, at regeringen ofte siger ét og gør noget andet, hvorfor vi vil undlade at stemme til det af regeringen fremsatte forslag til vedtagelse. Vi er skeptiske med hensyn til, om ikke bare regeringen vil trække det hele i langdrag, og vi ser frem til den regionalpolitiske redegørelse 2001, hvor vi så fra Venstre vil foreslå, at vi både debatterer redegørelsen og tager en forespørgsel om, hvad vi helt konkret kan gøre for vores udkantsområder.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker vækst og udvikling i Danmark og i hele Danmark. Vi vil ikke nøjes med en tilstand, hvor der er kraftig vækst i enkelte områder af landet og modsvarende stagnation eller tilbagegang i andre dele af landet.

Er det sidste tilfældet, er det en statslig opgave sammen med de stagnerende regioner at udstikke så gode rammebetingelser for vækst og udvikling også i udkantsområderne, at tingene kommer i bedre balance.

Med disse ord indledte jeg mit indlæg under den kombinerede redegørelses- og forespørgselsdebat om landdistrikter og regional udvikling, som fandt sted her i Folketinget i april måned sidste år.

Vi har jo nemlig fået udviklet den gode tradition her i Folketinget, at vi en gang om året får en sådan redegørelse og så har en forespørgselsdebat i tilknytning hertil. Og det er faktisk lykkedes i forbindelse med de to forespørgselsdebatter, vi har haft indtil nu, at få vedtaget konkrete vedtagelser, som har betydning for det fortsatte arbejde.

På den baggrund er jeg egentlig en lille smule ked af, at vi nu får to debatter om det samme tema med ganske kort mellemrum, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg gerne havde set, at vi havde koncentreret det under én debat. Og jeg kan også sige, at jeg beklager, at vi skal ud i afstemninger om vedtagelser i dag. Jeg tror, vi gjorde regionerne og udkantsområderne en bedre tjeneste ved at koncentrere kræfterne om den forespørgselsdebat, som vi skal have, når redegørelsen kommer fra regeringen.

Men de synspunkter, som jeg fremførte i april, er altså også de synspunkter, som jeg vil tage udgangspunkt i i dag under den forespørgselsdebat, som Dansk Folkeparti naturligvis er i sin gode ret til at rejse, og som man har betegnet

som »udsultningen af yderområderne i Danmark«.

Konklusionen på debatten sidst kom til udtryk gennem den folketingsvedtagelse, som klart fastslog et statsligt ansvar for en afbalance regional udvikling i hele Danmark, og at regering og Folketing løbende må vurdere de regionalpolitiske konsekvenser af den lovgivning, som bliver vedtaget. Jeg tror oven i købet, det var et enigt Folketing, der stemte for denne vedtagelse.

Så langt så godt. Der er tilsyneladende bred enighed om målet: den afbalancerede regionale udvikling i hele landet. Diskussionen må herfter dreje sig om midlerne til at nå målet, og om indsatsen i det hele taget er tilstrækkelig til at nå målet.

I Det Konservative Folkeparti mener vi ikke, at der indtil nu har været satset tilstrækkeligt på at nå målet. Vi vil ikke anvende det samme udtryk, som Dansk Folkeparti anvender som en karakteristik af regeringens politik, men vi mener ikke, indsatsen har været tilstrækkelig.

Jeg vil dog godt advare en smule imod at forfalde til nostalgi og landsbyromantik. Vi kan nemlig ikke bare spole båndet tilbage og genskabe fortidens levevilkår på landet i bedste Morten Korch-stil. Det er ikke det, vi skal satse på. Vi skal ikke krampagtigt holde fast i noget, som i kraft af udviklingen i bredeste forstand ikke længere er bæredygtigt. Så er det bedre at bruge kræfterne på nye initiativer, som er fremtidssikrede. Det kunne f.eks. være følgende:

Den kommunale udligning. Lige siden ændringerne i udligningssystemet i 1995 har de tyndt befolkede egne af landet været under pres. Det må vi have lavet om på.

Infrastrukturen. Og her er det ikke kun motorveje og kollektiv trafik, jeg tænker på, det er også den elektroniske infrastruktur, den moderne kommunikationsteknologi, som det er utrolig vigtigt at vi får ud over hele landet.

Det er uddannelsesinvesteringer. Det er vigtigt, at vi også får gode uddannelsesmuligheder i hele landet.

Det er ikke mindst kulturinvesteringer. Kultur er faktisk ikke kun for københavnere. Det kan vi godt hilse og sige, vi, der kommer fra provinsen, og nu må det være provinsens tur til at nyde godt også af de statslige kulturpenge.

Så er der planlægningslovgivningen, som andre har været inde på. Jeg er fuldstændig enig i, at her er der en række ting, vi skal have set på,

for at give bedre muligheder for udvikling i de tyndt befolkede områder.

Der kunne have været nævnt flere områder her, men de 5 minutter er ved at nærme sig afslutningen, så jeg når ikke hele registret igen. Under alle omstændigheder er der nok at tage fat på, nok at tage fat på for den regering, som sidder nu, men også for en forhåbentlig kommende borgerlig regering.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, jeg vil lige sige til hr. Knud Erik Kirkegaard, at vi også i Dansk Folkeparti hilser med glæde, at vi hvert år har de her debatter. Vi mener bare, der er brug for mere, for vi synes ikke, regeringen følger ordentlig op på de resultater, der kommer af debatterne. Altså man fører ikke de ting ud i livet, man gerne vil have fra Folketingets flertals side.

Jeg vil benytte lejligheden til at fremsætte et forslag til vedtagelse, og den skal lyde sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til aktivt at arbejde for at forbedre landdistrikternes og udkantsområdernes udviklingsmuligheder, herunder ved initiativer, der kan styrke udviklingen af levedygtige landdistrikter og andre yderområder med forbedrede beskæftigelsesmuligheder og tidssvarende servicefunktioner.

Med henblik herpå opfordrer Folketinget regeringen til snarest at forberede konkrete lovinitiativer såvel som administrative tiltag, der kan forstærke kommunernes udarbejdelse af landdistriktspolitik samt forbedre mulighederne for, at kommunerne i landdistrikterne og udkantsområderne kan føre en politik, der skaber realistiske bosætningsmuligheder for en større del af befolkningen end i dag og skaber fornyet vækst i disse områder, herunder ved

- at modvirke tendenser til centralisering af statslige institutioner og styrelser og fremme decentralisering og udflytning af sådanne institutioner og styrelser,
- at tilskynde til oprettelse og udflytning af undervisningsinstitutioner og uddannelsespladser,
- at modvirke forringelser af teknologiske og trafikale forhold i områderne,
- at forbedre betingelserne for detailhandel og

fremstillingsvirksomheder og
 – at styrke offentlige servicefunktioner, herunder ved opretholdelse af posthuse, postbutikker og biblioteksfilialer og ved udvikling af andre funktioner, der kan medvirke til opretholdelse af den lokale detailhandel.«
 (Forslag til vedtagelse nr. V 41).

Det er det, vi fra Dansk Folkepartis side håber kan blive vedtaget her i dag.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
 Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Så vidt jeg nåede at opfange en del af teksten i det forslag til vedtagelse, hr. Peter Skaarup netop fremsatte, var der en formulering om, at man ville modvirke forringelser af teknologiske og trafikale forhold i yderområderne, og det er der selvfølgelig ingen der kan være uenig i. Men var det så ikke en idé at yde en helhjertet indsats for at få forbedret trafikforbindelserne til de regioner, som ikke er tilstrækkeligt forsynet i øjeblikket?

Når jeg spørger hr. Peter Skaarup, er det på baggrund af, at jeg erindrer en afstemning, vi havde her i Folketinget sidste år om motorvejsforbindelsen fra Trekantområdet til Holstebro-Herning. Jeg erindrer tydeligt, at til min meget store skuffelse stemte Dansk Folkeparti imod en motorvejsforbindelse på den pågældende strækning, og det var dybt overraskende for os dengang. Men det er måske de handlinger, vi ser fra Dansk Folkeparti, og i stedet for bliver vi nu spist af med nogle fine ord. Men det er altså bedre med handlinger end med ord.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Under dette punkt på dagsordenen troede jeg egentlig, det var mig, der skulle stille spørgsmål til den konservative ordfører, men det er da helt fint, at der bliver stillet spørgsmål til forespørgerne.

Spørgsmålet går på, om man skulle bygge denne motorvej i sin tid, og jeg må sige, at jeg tror ikke, landdistrikterne bliver utrolig glade for, at det lige præcis er motorveje, vi tilbyder dem. Jeg tror, at det, man er interesseret i, er et sammenhængende trafiksystem, som kan sørge for, at man kan komme fra det sted, hvor man

nu bor, og eksempelvis til en lidt større by i området, og at motorveje skulle være løsningen på det problem, tror jeg ikke, vi kommer særlig langt med.

Derudover kan jeg tilføje, at motorveje jo også er en meget dyr løsning i forhold til de ting, man reelt har brug for rent lokalt, og det er i og for sig heller ikke de store ting, landdistrikterne og Landdistrikternes Fællesråd beder om. Det er vores opfattelse, at regeringen skal undersøge meget nøje, hvordan man kan sikre hjælpen til de områder, men det tror jeg ikke man gør med motorveje de steder, hvor der ikke kører særlig mange biler.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Peter Skaarup har jo fuldkommen ret i, at det var et spørgsmål fra hr. Knud Erik Kirkegaard. Men ved fremsættelsen af et forslag til vedtagelse har hr. Knud Erik Kirkegaard naturligvis lov til at spørge til dette forslag.

Værsgo, hr. Knud Erik Kirkegaard.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Tak, hr. formand.

Jeg kan forstå, at hr. Peter Skaarup lægger utrolig stor vægt på de mindre veje til de lidt større byer, og at man skal sørge for, at de bliver udbygget, og det er der jo heller ingen der overheadet kan være uenig i. Men så skal man altså åbenbart ikke kunne komme længere.

Det er muligt, hr. Peter Skaarup ikke har sat sig ind i de ønsker, der er fra lokalområderne i nærheden af dér, hvor hr. Jens Kirk og jeg selv kommer fra. De drejer sig om tilfredsstillende motorvejsforbindelser til det store udland, for det vil betyde uendelig meget for den regionale udvikling. Men her kan vi altså ikke regne med Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg skal ikke spørge mere om Dansk Folkepartis holdning til motorveje, men jeg er fuldstændig enig med den konservative ordfører.

Det er mere vedrørende den nu fremsatte vedtagelse fra Dansk Folkeparti. Der er jo så mange gode ting i den, at næsten ikke en kat kan stemme imod den, men jeg vil også gerne sige, at efter vores mening er det for tidligt, vi får den på bordet. Lad os nu vente og se, hvilken reddegørelse regeringen kommer med, for så er det, vi i fællesskab skal prøve, om vi ikke kan binde re-

geringen op på en lille og smal, men meget konkret vedtagelse, som virkelig kan hjælpe ude i landdistrikterne og yderregionerne.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, kæden hoppede af i hr. Skaarups svar til hr. Kirkegaard om motorvejsspørgsmålet, for her svarede hr. Skaarup, som om det var en landdistriktsdebat, vi har nu. Men forespørgslen går på regionalpolitik, og regionerne er stærkt afhængige af motorveje og gode trafikforhold over lange afstande. Det er sådan set min væsentlige indvending.

I min ordførertale kommer jeg selvfølgelig på et tidspunkt ind på, at der her er tale om en sammenblanding af to ting. Det er i hvert fald bevist, når vi her får et forslag til vedtagelse, som går mere på landdistrikterne end på regionerne, og det blev også tydelig bevist af hr. Peter Skaarups svar. Men det er utrolig vigtigt at holde de to ting adskilt, for det er nogle vidt forskellige forhold, det handler om, så jeg vil spørge hr. Skaarup, hvad det egentlig er, han mener. Er det en regionalpolitisk debat eller en landdistriktsdebat, vi har?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Inden hr. Peter Skaarup svarer, kan jeg måske oplyse, at forespørgslen er om udsultning af yderområderne i Danmark med hensyn til statslige institutioner og servicefunktioner.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan forstå, at det det ligger hr. Knud Erik Kirkegaard meget på sinde at få lavet den motorvejovre i det lokalområde, hvor hr. Knud Erik Kirkegaard er valgt, og sådan har vi jo hver især vore ting, som vi går ind for som folketingspolitikere. Men det skal da ikke overskygge den debat, vi har rejst her i dag.

Det kan da godt være, at der på et tidspunkt har været nogle diskussioner om det fornuftige i at bruge mange millioner på en motorvej, men det, der er afgørende for os, er, at det faktisk kun er få kroner, man skal bruge for at rette op på forholdene.

Hr. Ole M. Nielsen var inde på spørgsmålet om, hvorvidt det er landdistrikt- eller regionaldebat. Jeg mener ikke, man kan skille de to ting ad. Jeg tror, det er meget afgørende for både regionerne og de kommuner, der ligger i udkantområderne i landdistrikterne, at de bliver hjul-

pet, og det kan man ikke gøre ved at sige, at nu tager vi en landdistriktsdebat, og nu tager vi en regiondebat. De to ting hænger sammen, og de debatter kommer til at foregå på et samlet plan, fordi vi er nødt til at have et sammenhængende Danmark. Derfor lægger vi også op til her i dag, at alle tingene kan drøftes, for det er vigtigt, at man ser dem i en sammenhæng og ikke gør noget det ene sted, der ikke er taget hensyn til det andet sted.

Vi vil fortsat arbejde for, at vores forslag til vedtagelse får flertal, selv om jeg kan forstå, at der måske ikke er et ønske om hos Venstre at stemme for den i dag, men at stemme for den om 1, 2 eller 3 måneder. Det, der er afgørende for os, er sådan set, at den bliver stemt igennem, og hvis man går ind for den, men synes, det lige er tidligt nok, kunne man vel godt signalere allerede i dag, at man senere vil stemme for den og gå ind for den.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Knud Erik Kirkegaard for det sidste spørgsmål i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Som jeg sagde allerede i mit første indlæg, beklager jeg, hvis debatten i dag skulle medføre, at vi skulle tage stilling til forslag til vedtagelse. Men det er jo sådan, at der allerede nu er fremsat to forslag til vedtagelse, og der kan komme flere endnu.

Jeg havde helst set, at vi ventede og koncentrerede os om et egentligt konkret forslag til vedtagelse med et konkret indhold i forbindelse med den regionalpolitiske redegørelse, og på den baggrund – og også fordi jeg synes, de to forslag er rent lurumlarum, der er ikke noget konkret i dem – vil jeg godt vente til den tid med at tage stilling til forslag til vedtagelser.

Vi kan ikke støtte nogen af de to forslag, der er fremsat, og jeg kan sige til hr. Peter Skaarup, at det, vi skal have vedtaget i forbindelse med den regionalpolitiske redegørelse, skal være noget konkret og ikke bare sådan noget luftsteg.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg har under min ordførertale meddelt, hvordan vi forholder os til regeringens forslag. Vi stemmer gult, for vi vil vente og se at få lidt mere på bordet.

Om forslaget fra Dansk Folkeparti kan jeg sige, at her stemmer vi også gult. Ikke en kat kan have meget imod den, men der mangler en hel del i den, særlig noget konkret.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu glæder jeg mig til, at jeg endelig kan få lov til at stille spørgsmål. Hidtil har jeg skullet svare hr. Knud Erik Kirkegaard, og hr. Knud Erik Kirkegaards indlæg og i øvrigt også hr. Jens Kirks går jo simpelt hen på, at der mangler konkrete initiativer i det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat.

Jeg mener altså, at den kritik, man kan rejse for ikke at komme med konkrete initiativer, skal man rette mod regeringen. Man skal ikke rette kritikken mod dette forslag til vedtagelse, som eventuelt kunne blive vedtaget i dag, hvis Venstre og De Konservative kunne og ville støtte det, for så blev regeringen – og det er jo meget konkret – f.eks. pålagt at styrke offentlige servicefunktioner, bl.a. ved oprettelse af posthuse, postbutikker og biblioteksfilialer og udvikling af andre funktioner, der kunne medvirke til opretholdelse af den lokale detailhandel.

Det er da meget konkret, hvis man fra regeringens side vil drage omsorg for, at postbutikkerne bliver opretholdt lokalt, så der ikke bliver oceaner af kilometer fra de enkelte landsbysamfund i landdistrikterne til det nærmeste posthus, hvis man skal sende en pakke til familien eller sende nogle erhvervspakker. Det er et meget konkret problem, og det er også noget, som er nævnt i vores forslag til vedtagelse.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Nu tror jeg, man lige skal holde fornuften fangen. Det er altså foreløbig korte bemærkninger til det forslag til vedtagelse, der er fremsat.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil bare gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører: Mener Dansk Folkeparti virkelig, vi skal til at lovgive om, hvor der skal ligge posthuse, og hvor der skal ligge biblioteksfilialer? Så synes jeg måske ikke, at vedtagelsesforslaget alligevel er så gennemarbejdet endda. Det kommer vel også an på det lokale særpræg.

Dansk Folkeparti er vel også tilhængere af et lokalt selvstyre på andre områder, f.eks. med hensyn til skoler. Men skal alle de ting ende på Folketingets bord? Jeg, som kommer fra et yder-

område i modsætning til hr. Peter Skaarup, vil helt ærligt meget gerne have mig frabedt, at Folketinget skal sidde og beslutte, hvad der skal ske ude i hvert enkelt yderområde. Det synes jeg simpelt hen er for meget detaillovgivning, og jeg er helt sikker på, at yderområderne hver især udmærket godt kan administrere de ting. Vi skal stille nogle gode rammer til rådighed, men at gribe direkte ind og detaljeret bestemme, hvor der skal være skoler, og hvor der skal være biblioteksfilialer, synes jeg ikke er en opgave for en lovgivende forsamling.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Peter Skaarup, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Socialdemokratiets ordfører, fru Pernille Blach Hansen, afslørede måske i virkeligheden det, der er hovedproblemet, nemlig at det her ikke er noget, regeringen eller staten kan blande sig i, og at det ikke er noget, vi skal tage hensyn til.

Hvis det er sådan, at man har den holdning, får vi jo netop problemet, for hvem skal så? Er det ikke Post Danmark, som er et selskab, man trods alt kan sige staten har noget med at gøre, som skal rette tingene til, så det sikres, at der ikke er for langt for den enkelte borger ude i landdistriktet til det sted, hvor man kan få postbetjening?

Hvis det ikke er staten, regeringen og Folketinget, der kan vedtage noget og give nogle signaler til Post Danmark, hvem er det så? Er det kommunerne, der skal sende breve, eller er det amterne, der skal sende breve? Nej, det burde vel i virkeligheden være staten, og det er lige præcis det, der er kerneproblemet. Alle og altså også Socialdemokratiet smyger sig udenom i sagen om postbutikker.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Pernille Blach Hansen for yderligere en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Så vidt jeg kan læse, står der også »biblioteksfilialer« i det forslag til vedtagelse, hr. Peter Skaarup har fremsat, men så vidt jeg ved, er det faktisk en kommunal opgave, som er styret af det kommunale biblioteksvæsen.

Hr. Peter Skaarup har også tidligere nævnt ordet »skoler«. Jeg synes altså, det ville være meget forkert, at den lovgivende forsamling blandede sig i skolestrukturen i den enkelte kommune og i, hvor der skal placeres biblioteksfilialer. Jeg er faktisk lidt utryg ved, at det skulle foregå her fra København, for jeg er sikker på, man hver især meget bedre kan administrere det i de enkelte kommuner.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg er da enig med fru Pernille Blach Hansen i, at Folketinget ikke kan begynde at bestemme, at der lige præcis skal ligge en lille skole i netop det præcise område. Men det, Folketinget kan gøre, og det vi vil med det forslag til vedtagelse, er at sige til kommunerne, at det er en forkert tendens, at de for at finde ekstra penge på deres budgetter – og de er jo pressede hvert eneste år – nedlægger den ene lille skole efter den anden.

Et konkret problem, som landdistrikterne opererer med, er netop, at de små skoler bliver nedlagt. Det kan godt være, fru Pernille Blach Hansen ryster på hovedet, men det er rent faktisk tilfældet. Vi kan i forbindelse med vores folketingsarbejde løbende se, hvordan man nedlægger skoler rundtomkring, og desperate borgere henvender sig til folketingsmedlemmerne og siger: Kan I ikke gøre noget ved det, for nu har vores børn altså fået 3-4 km længere til skole? Det er konkrete problemer, og her kan Folketinget godt give nogle signaler. Vi kan ikke bestemme, at præcis her skal der ligge en skole, men vi kan give nogle signaler til kommunerne om, at det er vigtigt, de også i fremtiden oprettholder de små skoler.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Folketinget har de sidste år på baggrund af regeringens redegørelse drøftet, hvorledes udviklingen i det ganske land foregår med hensyn til økonomiske, beskæftigelsesmæssige og befolkningsmæssige forhold.

Disse redegørelser har vist, at der sker en vis skævvridning af landet. Det opsving, landet som helhed har opnået, slår igennem i de større byområder, primært i Midtdanmark og i hovedstadsområdet, og yderdistrikterne får altså ikke

så meget glæde af det. Opsvinget har ikke hjulpet yderområdernes problemer.

SF ønsker et helt Danmark med lige muligheder for at skabe udvikling. SF har tidligere påtalt, at det måske var på tide at se på den kommunale udligning og de generelle tilskudsordninger.

Det er et meget kompliceret område og svært gennemskueligt, men vi mener fortsat, at det vil være en god idé at gennemgå dem. Som det er nu, er alle tilsyneladende utilfredse med dem, vi har. Men SF mener ikke, skævvridningen kan klares via udligningsordninger. Der skal en aktiv regionspolitik til og en ansvarsplacering af den regionale udvikling.

Det er et stort problem, at ingen har ansvaret for regionsudviklingen. For eksempel når der nedlægges kaserner, hvem er så ansvarlig for konsekvenserne? Er det Forsvarsministeriet, Arbejdsministeriet eller Indenrigsministeriet?

Når der oprettes kulturinstitutioner, undervisningssteder og andre offentlige institutioner, hvem har så det overordnede ansvar for beliggenheden set ud fra en helhedsudvikling i Danmark? Det er der ingen der har i dag.

SF foreslår, at der bliver et ansvarsområde, der helt klart skal ligge ét sted, f.eks. i Indenrigsministeriet. Det vil medføre, at regionale konsekvenser skal vurderes ved ethvert lovforslag i lighed med miljø- og EU-konsekvenser.

SF har fremsat et forslag til oprettelse af et centralt tilsynsnævn for amter og kommuner. Men uden at komme ind på indholdet i dette forslag, så har SF netop foreslået, at et sådant nævn skal placeres uden for hovedstadsregionen. Det skal ses som et tiltag til at sprede de offentlige institutioner. I disse IT-tider burde det ikke være et problem.

Ud over at styrke en aktiv regionspolitik ved at medinddrage den i lovgivningen er det nødvendigt med særlig specifik støtte, her tænkes på ekstra hjælp til særlig vanskeligt stillede kommuner, samt at åbne op for mulighederne for kommunalt samarbejde, både ved at give mulighed for at udføre arbejde for hinanden og ved at oprette fælles projekter.

SF mener som sagt, at Danmark skal være et helt Danmark med lige muligheder for udvikling, og lige muligheder betyder faktisk, at der indimellem kan handles forskelligt.

Efter SF's opfattelse er Dansk Folkeparti med denne forespørgsel lige lovlig tidligt ude. Vi synes, at Dansk Folkeparti foregriber begivenhedernes gang. Vi finder reelt, at denne forespørg-

sel afholdes lidt i utide set i lyset af, at der inden for kort tid er planlagt redegørelser om såvel lokalområderne som regionerne.

Vi mener, at det endog er meget vigtigt at forbedre forholdene for disse områder, men vil gerne vente med at træffe beslutninger, til regeringen har opfyldt dens løfte til Folketinget om at komme med redegørelser, hvorefter vi så kan træffe beslutninger.

Vi finder, at det er den rigtige rækkefølge. Derfor vil jeg også gerne allerede nu oplyse, at SF agter at stille en forespørgselsdebat i forbindelse med redegørelsen.

Vi agter på denne baggrund af stemme for regeringens vedtagelse, selv om den absolut bærer præg af at sige så lidt som muligt. Det er noget småt med visionerne, må man sige, men handlingen vender vi altså tilbage til i forbindelse med regeringens redegørelse og den forespørgselsdebat, som jeg nu har bebudet.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, det er interessant, at hr. Touborg siger, at SF vil foreslå en institution, en funktion, beliggende i f.eks. Indenrigsministeriet til at holde øje med, hvordan det går regionerne. Jamen er det egentlig ikke det, vi går og venter på som et resultat af det, vi var sammen om at pålægge regeringen sidste år, hvor regeringen skal fremkomme med en beskrivelse af, hvordan man vil konsekvensberegne de statslige tiltags effekt? Er det egentlig ikke det, vi går og venter på nu? Hvad er det så mere, vi vil?

Jeg synes, at hr. Touborg på en eller anden måde foregriber det svar, som vi glæder os til at få fra regeringen i februar måned.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg må sige, at jeg selvfølgelig glæder mig over, at SF i forbindelse med denne her debat kan sige, at man støtter initiativer, der sikrer en bedre udvikling i landdistrikterne, men jeg må så også sige, at det undrer mig meget, at man i den grad vil vente med initiativer.

Jeg kan da i Folketingets forhandlinger gå tilbage f.eks. til 1996, hvor man havde lignende debatter i Folketinget, hvor der blev nedsat embedsmandsudvalg, der skulle tage sig af de her ting. Men jeg tror, at hr. Kristen Touborg vil give mig ret i, at det er meget lidt, der egentlig er sket.

Det er meget, meget lidt, der er sket, og jeg synes, at hr. Ole M. Niensens eksempel også er meget betegnende for, at det er vigtigt, at Folketinget holder regeringen i ørerne på det her punkt, for ellers sker der ingenting. Derfor kan jeg godt undre mig over, hvorfor SF nu vil vente igen på en ny debat, som SF selv vil rejse. Hvorfor ikke gå til handling nu og give sin mening til kende, sende de signaler, man gerne vil have?

Jeg vil da godt spørge hr. Kristen Touborg konkret: Hvad er det i den vedtagelse, som Dansk Folkeparti er kommet med, man er uenig i?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det er et spørgsmål til hr. Kristen Touborg, som bebudede, at SF ville rejse en forespørgselsdebat i kølvandet på regeringens regionalpolitiske redegørelse. Det samme gjorde hr. Jens Kirk, og det samme gjorde jeg på De Konservatives vegne.

Jeg vil i al forsigtighed spørge hr. Kristen Touborg: Var det måske ikke en idé, at vi samlede kræfterne og i fællesskab fik rejst en forespørgselsdebat, i stedet for at vi spreder kræfterne så meget, som der åbenbart er optræk til i øjeblikket?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt tage det sidste spørgsmål fra hr. Knud Erik Kirkegaard først.

Det er indlysende, at vi gerne samarbejder om en forespørgselsdebat, hvis vi ellers kan blive enige om, hvordan den skal udformes, og det tror jeg da nok vi skal blive enige om.

Så skal jeg svare hr. Skaarup. Vi mener, at Dansk Folkeparti foregriber begivenhedernes gang. Vi mener, at det er klogt at vente den måned eller højest halvanden, inden regeringen har bebudet sin redegørelse. Det gør vi ikke så meget, fordi vi er overvældende uenige i det, Dansk Folkeparti siger i deres vedtagelse. Der er dog et enkelt punkt, vi er uenige i.

Men det er ikke så meget derfor, vi mener, vi skal vente, men mere fordi vi er lidt optaget af, om vi nu kunne få nogle resultater. Det er godt nok at stå på Folketingets talerstol og markere sig, det er fint nok, og det skal vi også gøre, men vi er lidt optaget af, at det ikke kun bliver en markering, at det ikke kun bliver et slag i luften, men også bliver resultater, vi får ud af det, altså at der bliver noget konkret. Dét er faktisk den

seriøse besvarelse på det spørgsmål, som hr. Skaarup stiller.

Så skal jeg sige til Kristeligt Folkepartis ordfører, at jeg jo sagde, at ansvaret eksempelvis kunne placeres i Indenrigsministeriet. Det er ikke for at foregribe begivenhedernes gang, men for at sige, at vi har et utrolig stort behov for at få anbragt ansvaret for den regionale udvikling et sted. Det sejler simpelt hen for meget i øjeblikket. Så kunne det f.eks. være i Indenrigsministeriet, sagde jeg i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu ved jeg ikke, om det var, fordi SF ligesom vil slå rekorden med hensyn til antal forespørgsler her i Folketinget, at de vil være sig selv, men jeg håber da, vi kan være sammen om det. Det er da før set, at hvis ikke man kunne blive enig om en dagsorden, så kunne man lave to forskellige, og så kunne man da stemme om det til sidst.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil da også gerne på Dansk Folkepartis vegne sige, at det da vil være glimrende, hvis man kan gå sammen. Når nu SF og Venstre og De Konservative åbenbart ikke er parat til at handle i dag og pålægge regeringen initiativer i dag, så er det da godt, at man måske er det om 1 måned eller 2 eller 3, og så må vi håbe, at regeringen ikke gør, som den hidtil har gjort, men fremover vil leve op til de ting, den eventuelt bliver pålagt. Så vi er selvfølgelig også meget beredvillige til at være med på en forespørgsel, som en række partier måtte rejse, når vi kommer lidt længere frem.

Men vi undrer os stadig væk over, hvad det egentlig er, SF ikke kan lide i den vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat. Vi synes i store træk, det er fornuftigt. Det er fornuftige ord, der kommer frem, og jeg kan ikke se, at der kan være noget, som SF kan være uenig i, men jeg synes, det ville være rart at høre det her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jamen jeg skal såmænd bare gentage, hvad jeg sagde før, nemlig at vi er lidt mere optaget af at få resultater, end vi er af at slå slag i luften, og jeg har meget det indtryk, at Dansk Folkepartis vedtagelse meget nemt kan blive et slag i luften. Men det er helt klart op til Dansk Folkeparti, om

man foretrækker provokationen, om man foretrækker at køre sin egen linje. Det er jo Dansk Folkepartis afgørelse. Vi foretrækker altså at få nogle resultater, så der sker noget ude i landsbyerne.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo netop, for at der kan ske noget ude i landsbyerne, at vi rejser den her debat, og formentlig også at andre partier overvejer en debat på et senere tidspunkt. Jeg har sendt den her tekst frem til SF, men ikke fået nogen respons. Jeg har heller ikke fået nogen respons her fra talerstolen. Derfor er jeg interesseret i at høre, hvad det egentlig er, SF ikke kan lide i den vedtagelse, der er lagt frem, for den indeholder sådan set meget af det, som man diskuterer ude i de små samfund, det, som jeg også tidligere har hørt SF tale om gerne at ville bakke op.

Derfor undrer det mig meget, at man ikke kan fortælle præcist, hvad det er, man ikke kan lide, og så kan vi jo rette det til, sådan vi her i Folketinget kan blive enige om at pålægge regeringen de ting, vi nu gerne vil, for der er åbenbart meget lidt til hinder for, at SF vil kunne støtte det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Ebbe Kalnæs som ordfører.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal med det samme meddele, at vi fra CD's side heller ikke stemmer for nogen af forslagene til vedtagelse. Vi har ikke noget imod regeringens forslag. Det er ganske ufarligt, og det er selvfølgelig med henvisning til den redegørelse, som kommer om kort tid, som vi også venter spændt på og håber vi kan få en debat på baggrund af.

Dansk Folkepartis forslag ville vi også have stemt gult til, hvis det var kommet til afstemning, men det hænger ikke sammen med, at vi har noget imod det. Jeg kan måske anke lidt over, at det mangler menighedsråd og sangforeninger, hundetoiletter og så nogle andre ting, for det kunne have været der også. Det, der er det afgørende i den her sammenhæng, er selvfølgelig det udgangspunkt om udsultning, som man peger på. Der tror jeg ikke på nogen måde, der er nogen, der har lagt en eller anden ond strategi om at udsulte yderområderne, men det kan godt være, at handlingerne i det daglige, som er ukoordinerede, får den konsekvens.

Der er et udgangspunkt for den her forespørgsel. Jeg husker, hr. Peter Skaarup rent faktisk sagde til en sønderjysk avis, at hr. Peter Skaarup ville stille den, og det var jo på baggrund af en debat, vi har haft om helikopteren fra Skrydstrup, om Nordsøen, om nogle redningsstationer og nogle mobile radarvogne og alt muligt andet.

Da kaldte jeg statsministeren i samråd i Kommunaludvalget og gav statsministeren god tid, bl.a. på grund af at vi havde en afstemning og sådan nogle ting, der gjorde det lidt presset med hensyn til tid. Jeg havde indtryk af, at statsministeren brugte den lange tid, der var, til at henvende sig til ministerier og styrelser og styrelsesgrene osv. for at høre lidt nærmere om det her. Det havde faktisk en effekt, inden vi mødte i det her samråd, nemlig at Redningsrådet, som man havde glemt, blev indkaldt.

Det, der var problemet i den sag, var, at da Aktuelt spurgte tidligere forsvarsminister Hans Hækkerup, om Hans Hækkerup var bekendt med eller havde spurgt om konsekvensen af at nedlægge redningsskibet »Nordsøen« i 10 dage om måneden – for forsvarsministeren, og det er ret vigtigt, har faktisk ansvaret for, når de skal i aktion, at koordinere det her – var svaret fra forsvarsministeren: Det har jeg ingen kommentar til. Underforstået: Ikke en kæft havde talt sammen om noget som helst i den sag nogen som helst steder. Der var en helt manglende koordinering.

Sagen var jo ikke voldsom stor. Det drejede sig om et par millioner kroner, tror jeg, da vi fastholdt den dér Skrydstruphelikopter, og der er også et par andre småting, der er sket siden, der ikke er de store penge i. Men det afgørende var, at den var et godt eksempel på, hvad der sker, når selv en socialdemokratisk regering – og der må man meget undskylde – på væsentlige områder rent styringsmæssigt bruger de bedste nyliberalistiske modeller, hvor styrelse og styrelsesgren og forskellige statslige institutioner bliver sendt ud på egen hånd med resultatkontrakter og andet og får at vide, at de bare skal klare sig selv. Så kommer den slags beslutninger, som overordnet, hvis ikke de er koordineret, en gang imellem giver nogle virkninger, der er dybt uheldige.

Det er ikke et spørgsmål om at lægge institutioner ud; vi har altså nogle, som måske skulle blive liggende, hvis man undersøgte, hvad det vilde betyde. Erhvervsministeren skal om kort tid ud og lave en kæmpeindsats, en kæmpesocial-

hjælp, og prøve at sætte noget i gang som erstatning, som i øvrigt ikke passer til den struktur, der er, og så kan man putte mange, mange millioner i, som ingen rigtig effekt har.

Statsministeren var i øvrigt i det her samråd utrolig positiv, var utrolig imødekommende og var enig i, at det kan gå galt, når ikke man overordnet koordinerer; det synes jeg i øvrigt at statsministeren gjorde meget positivt. Og det er rigtigt, at i regionalpolitik og landdistriktspolitik skal man passe lidt på, og der er jo ikke en debat i Folketinget, der ikke kan blive til en trafikdebat – det holder jeg meget af, men jeg synes ikke, vi skal gøre sådan hver gang.

Men det helt afgørende er, at det, der betyder noget – og det har jeg nævnt nogle gange undervejs de sidste par år – er, at hele den kommunale finansieringsmodel på mange måder er brudt sammen. Den er dybt tilfældig og rammer dybt tilfældigt, og det giver en del af problemet, for det er derfor, man ikke har ryg og kræfter til at løse nogle af de problemer, man skal løse derude. Nu har man så lavet et udredningsarbejde osv. Jeg synes, det var for småt. Jeg synes nærmest, det virkede som sådan en afværgesituation. Jeg havde meget gerne set en ordentlig analyse, før vi talte om det her, så vi også ved, hvad det er, vi taler om.

Men som sagt er der meget andet i denne her sag, som er vigtigt, og jeg håber på en god debat, når vi går til den næste gang.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Ebbe Kalnæs, at jeg synes, debatten her egentlig er lidt for alvorlig til, at man skal gøre grin med, at der mangler menighedsråd eller sangforeninger eller hundetoiletter eller lignende. Den her debat er jo rejst på grund af et oprigtigt ønske, og jeg har også opfattet, at hr. Ebbe Kalnæs sådan set deler det ønske i mange tilfælde, at man skal sørge for, at Danmark er et helt land, og at man f.eks. skulle hjælpe i Sydjylland, sådan at redningshelikoptere, redningsstationer og redningsskibe ikke blev nedlagt.

Derfor vil jeg godt sige til hr. Ebbe Kalnæs: Jeg synes, emnet er for alvorligt til at prøve at gøre grin med, hvad der foregår ude i de små landdistrikter.

Så vil jeg godt spørge CD, hvordan CD egentlig stiller sig til det fremsatte forslag til vedtagelse, for jeg synes ikke, det fremgik tydeligt, hvad man egentlig mente om vedtagelsen. Jeg hørte,

hr. Ebbe Kalnæs forsøge at gøre lidt grin med det, men manglede egentlig et svar på og en holdning til, hvordan man stiller sig til at give mere indflydelse og mere struktur til landdistrikterne.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Hr. Peter Skaarup mener, jeg gør grin med det. Nej, jeg prøver på en anden måde at fortælle, at der er grænser for, hvad jeg ønsker at deltage i. Jeg kan godt lide helt klar kommunikation til vælgerne, men ikke, når man går i gang med sådan at pege sagerne ud enkeltvis for at se, om der er et hjørne, hvor man kan behage nogen i en eller anden sammenhæng, i stedet for at foreslå nogle helt konkrete ting, nemlig omkring finansiering af kommuner og andre ting, som giver mulighederne. At stå fra Folketingets talerstol og foreslå, at man skal diskutere biblioteksfilialer – som også Socialdemokratiets ordfører var inde på – eller for den sags skyld, hvor langt bogbussen skal køre! Det kunne vi også gøre, hvis det var det, vi skulle. Men det, vi skal give dem, er nogle rammer og nogle muligheder.

Det, hr. Peter Skaarup forsøger med den form, Dansk Folkeparti bruger her, er at se, hvor mange man kan nå at nævne af dem, der sidst er blevet ramt af et eller andet, for at se, om der er nogle nicher, man kan finde: Vi skal også have lidt af det dér og det dér. Det synes jeg egentlig er at bruge Folketingets tid på en lidt uværdig måde.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg ved slet ikke, hvor hr. Ebbe Kalnæs får det her fra. Det ligger helt uden for den tankemåde, vi har, når vi fremsætter et vedtagelsesforslag, som det her.

Jeg savner stadig væk svar på, hvad CD egentlig mener om det. Der kommer en masse snak, men der er ikke rigtig nogen svar på, hvor CD står i denne her sag.

Mener man, at det er noget ævl og bævl, og at det ikke er noget, Folketinget skal tage stilling til, jamen så skal man jo bare stemme imod. Men mener man, at det har mening at sikre de små landdistrikter, at de også får kort vej til posthuset, at de også kan blive betjent, når det gælder en ordentlig service fra det offentlige, at de små skoler også skal bevares, at der er nogle ting, der gør, at et landdistrikt er et helt landdistrikt og Danmark et helt land, ja, så skulle man nok

overveje at støtte det her. Og jeg opfatter egentlig CD sådan, at man gerne vil støtte nogle af de initiativer, der ligger her.

Derfor vil jeg også foreslå, at CD betragter det positivt i stedet for at prøve at gøre nar ad det. Og dybest set gør man jo også nar ad landdistrikterne med den attitude, man har valgt her.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Når man lever og har levet i mange hjørner af landet, i kommuner på 3.000 og 3.500 indbyggere, og til daglig lever med det tæt inde på livet, må jeg sige, at det at gøre nar ad landdistrikterne ligger mig meget, meget fjært.

Det, der er det afgørende, er, at vi har bedt regering om at gøre noget på det område. Jeg synes ikke, regeringen gør det godt nok på en række områder. Vi har bedt om en redegørelse.

Så er det, jeg siger, at når man tager det her op i en forespørgsel på det her tidspunkt, synes jeg i og for sig ikke, at jeg kan stemme andet end gult.

Det er da rigtigt, at der er nogle af de ting, hr. Peter Skaarup peger på, som er ganske vigtige, men vi skal skabe mulighederne og rammerne. Vi skal ikke stå fra Folketingets talerstol og oprette småskoler eller nedlægge dem. Det har vi ikke noget med at gøre, men vi har noget med at gøre, om der er rammer, så de kan bevare småskolerne. Og det synes jeg man skulle have beskæftiget sig med.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Der er altså noget, der ikke hænger sammen i den argumentation, CD kommer med her. Man siger, at vi ikke skal stå her i Folketinget og tage stilling til, hvad der skal ske med de små skoler, vi skal ikke nedlægge eller oprette. Nej, men hvad er det, vi gør, og hvad er det, CD har gjort i forbindelse med den sag, vi diskuterede også her i forbindelse med debatten omkring redningssituationen i Syd- og Sønderjylland? Hvad er det, CD har gjort? Jo, CD har sagt: Vi skal bevare redningshelikopteren i Skrydstrup. Den skal ikke til Karup. Vi skal bevare redningsskibet »Nordsøen« i Esbjerg Havn. Vi skal bevare redningsstationerne i Oksbøl og på Fanø.

Noget af det er lykkedes takket være et fint pres også fra CD, også fra Venstre-folketingsmedlemmer, også fra Dansk Folkeparti, men det kræver det pres.

Derfor forstår jeg ikke, at CD ikke vil gå ind og lægge det pres på regeringen, der skal til, for at vi kan opnå de her ting i fællesskab. I stedet for vil man stemme gult og ved ikke rigtig, hvad man skal mene. Det er lidt sølle.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Vi er bestemt ikke i tvivl om, hvad vi skal mene. Det kan jeg garantere hr. Peter Skaarup for. Men når vi tager Skrydstruphelikopteren, så er det et rent statsligt anliggende. Det er en retnings- og servicefunktion, som har godt 600 operationer om året, hvoraf de seks eller otte er militære; resten er bare noget med, at en funktion i dette samfund er lagt ud til administration i forsvaret. Det er sådan noget, vi skal beskæftige os med her, når nogen bærer sig tosset ad.

Og når en række DJØF'er i Forsvarsministeriet prøver at skrive sig ud af, at det, at man flytter det ene af de tre punkter hen og overlapper det andet, ikke gør det dårligere, så har vi en opgave her. Den kan vi helt sikkert kæmpe sammen om.

Det, jeg anklager hr. Peter Skaarup for, er i den givne situation at bruge denne sag og dette alvorlige område til et kampagneområde på et tidspunkt, hvor det virker lidt skævt. Men det er hr. Peter Skaarups ret, og det er min ret at stemme gult i den sammenhæng. Dermed demonstrerer jeg også en del.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Inger Marie Bruun-Vierø som ordfører.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

I begyndelsen af 1990'erne kunne jeg som medlem af Københavns Borgerrepræsentation konstatere, at statistikken viste, at den økonomiske vækst gik uden om København.

Der var en stor frustration og en udbredt opfattelse i Borgerrepræsentationen af, at udflytningen af statslige institutioner til provinsen, f.eks. Flådestationen Holmen og Danmarks JordbrugsForskning, var én af årsagerne til, at arbejdsløshedstallene i København forblev blandt de højeste i Danmark.

Nu er opsvinget omsider nået til København, og arbejdsløsheden falder, men det skyldes ikke et stort antal nye statslige institutioner eller statslige servicefunktioner. Den positive udvikling skyldes et samspil af en lang række andre faktorer.

Jeg havde lyst til at starte med denne lille beretning fra det virkelige liv for at understrege, at statslige institutioner og servicefunktioner selvfølgelig spiller en rolle for et lokalsamfund, men der skal sandelig også andre boller på suppen.

For Det Radikale Venstre er det en målsætning for den regionale udvikling, at den på sigt fører til mindre uligheder i beskæftigelse og økonomiske vilkår i regionerne – og det er alle regioner.

Howdan er så status for den regionale udvikling? Overordnet set er der siden 1970 sket en stadig indsnævring af forskelle både i indkomst pr. indbygger og i de senere år også i den sociale service og i ledigheden. Men der er en tendens til, at der er for mange førtidspensionister i de kommuner, der samtidig skal aktivere og skaffe beskæftigelse til forholdsvis mange arbejdsløse.

Selv mellem to nabokommuner kan der være forskel i arbejdsløsheden, på trods af at arbejdskraften kan pendle fra én kommune til en anden. Det hænger sammen med, at arbejdsløsheden blandt en kommunes borgere ikke kun er bestemt af det lokale erhvervsliv og dermed af behovet for arbejdskraft, men også af kvalifikationer og andre karakteristika for de borgere, der bor i kommunen.

I mange områder af landet er der tale om en betydelig bolig-mæssig opsplnitning, således at personer med høje indkomster og dermed gode arbejdsmæssige kvalifikationer ofte bor i de kommuner, hvor der er attraktive boliger og naturområder. Denne type arbejdskraft pendler gerne langt for at arbejde. Den uuddannede arbejdskraft bor til gengæld i de dårligste og billigste boliger. Her er mobiliteten lav. Lavtlønsjobbet i nabokommunen er ikke helt så attraktivt som forskerjobbet i Foulum.

Når opsvinget gik uden om København i mange år, var det ikke, fordi København manglede arbejdspladser. Der var et stort arbejdspladsoverskud i forhold til den københavnske befolkning i den arbejdsdygtige alder. Problemet var, at den københavnske befolkning manglede de rigtige kvalifikationer, men disse kvalifikationer fandtes i omegnskommunerne, og man pendlede gerne til København hver dag for at arbejde.

Hvis målet om mindre ulighed i beskæftigelsen og økonomisk vækst i regionerne skal nås, handler det først og fremmest om at sikre, at der er en velkvalificeret og mobil arbejdskraft i alle landets regioner, der matcher efterspørgslen.

Den indsats, der skal til, er på mange niveauer, og mange instrumenter skal bruges og spille sammen. Det er således i Folketinget, amter og kommuner, i de regionale arbejdsmarkedsråd og uddannelsesinstitutioner, i virksomheder m.v., at man har et ansvar for at være opmærksom på den regionale udvikling.

Fra Folketingets side må det ved indgangen til det nye årtusinde have højeste prioritet, at vi påtager os ansvaret for en tidssvarende regional udbygning af elektroniske kommunikationsveje, således at der er lige adgang til oplysning, uddannelse, kommunikation og kultur i alle dele af Danmark. Det vil også betyde større muligheder for etablering af hjemmearbejdspladser og øge muligheden for en vidensbaseret erhvervsudvikling. IT i de tyndtbefolkede områder kan ikke vente på, at markeds kræfterne løser opgaven.

Selvfølger skal der også fortsat fokuseres på den overordnede infrastruktur, miljø- og planlovgivning samt kultur-, erhvervs- og boligpolitik. Det er traditionelle politikområder, der tilsammen og hver for sig har stor indflydelse på den regionale udvikling, og efter Det Radikale Venstres opfattelse ville det være en god idé, at der i forbindelse med ny lovgivning på disse områder var en systematisk regional konsekvensvurdering.

Også den økonomiske politik, bloktilskudsordninger, overførselsindkomster, arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitik samt skatteregler er vigtige faktorer for den regionale udvikling.

Folketinget har en stor opgave at løse, og man må ikke bilde sig ind, at det er nok at spille på et enkelt instrument. Vi skal på den anden side heller ikke bilde os ind, at vi kan og skal styre det hele. For det første har vi medspillere i amter, kommuner m.fl., og vi må huske, at de fleste kommuner består af såvel by- som landområder. For det andet skal vi give rum for befolkningens virkelyst og ikke lave lovgivning, der forvrider eller har forkerte incitamenter indbygget.

Det Radikale Venstre ser frem til den annoncerede regionalpolitiske redegørelse, og vi glæder os til debatten i forlængelse heraf. Vi kan ikke stemme for Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse. Det er både for bredt og for snævert, og alt muligt andet kunne vi sige om det. Vi har så til gengæld fremsat vores eget.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu er det jo lang tid siden, vi har set statsministeren i salen, selv om forespørgslen egentlig

er rettet til ham. Derfor er jeg nødt til at vende blikket mod den radikale regeringspartner og så måske lige prøve at høre, hvor regeringen egentlig står; måske kan fru Inger Marie Bruun-Vierø svare på det.

Et af de initiativer, som regeringen er medansvarlig for, og som kommer meget snart, er jo sammenlægningen af en række politikredse. Der har man gjort det, at man har nedsat en kommission, der ser ud til at finde ud af, at man vil ændre antallet fra de 54 politikredse i dag til 24 politikredse.

Jeg vil godt spørge, om Det Radikale Venstre er enig i, at man skal lave den form for centralisering. Jeg kan nævne som eksempel, at her i Københavns Kommune betyder det, at København, Tårnby og Frederiksberg politikredse påtænkes sammenlagt, altså en politikreds, der kommer til at omfatte over 600.000 indbyggere, hvorfra man vil styre det hele.

Det er en udvikling, som jeg ikke troede at Det Radikale Venstre stod bag, og jeg er meget spændt på at høre, hvor partiet og regeringen står i den her sag.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det, der kalder mig op, er den radikale ordførers løfte om, at alle regioner skal ligestilles. Det får mig igen til at spørge, om ikke den radikale ordfører bevæger sig lidt i et hovedstadsunivers.

Vi har jo, som vi før har hørt, forslag fremme fra en politikommission. Det er da fint, at vi f.eks. i Viborg og Ringkjøbing Amter måske i fremtiden skal reduceres fra seks politikredse til to, måske tre, hvis man kan finde ud af det, men hvor langt får beboerne så til en politistation? Advokaterne flytter vel efter, for dommerkontorerne skal vel også flyttes efterhånden, det skal være superdommerkontorer, vi skal have. Hvad disse byggerier i grunden vil koste, ved vi ikke det mindste om endnu.

Men nærheden og det særpræg, vi gerne vil have i befolkningen, alt det, den radikale ordfører snakkede om? Nogle bor i lavtlønsområder, lavtlønsklasserne bor dér, de mere rige bor i husesne dér. Er det ikke med til ligesom at gøre skellet endda endnu større, hvis vi siger, at nu skal alle advokater bo i én by, alle dommere i én by og alle politibetjente i én by. Og så kan vi andre for resten bo ude i de andre huse.

(Kort bemærkning).

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Så vil jeg sige til den konservative ordfører, (*formanden afbryder*), undskyld hr. Kirk, Venstres ordfører, at faktisk i det samme amt kan der set udefra være en forskellig regional udvikling for to kommuner, der ligger op ad hinanden, og det er det, jeg mener vi skal arbejde med, når vi arbejder regionalpolitisk. Der er en hel masse andre faktorer, end om man begynder at beskæftige sig med sammenlægning af politikredse og sådan nogle ting. Den diskussion er vigtig af andre grunde, men det har ikke noget at gøre med en regional udvikling i en konkret kommune. Der er det simpelt hen alle de andre ting, jeg nævnte, der har en afgørende indflydelse, og det, der først og fremmest har indflydelse, er uddannelsesniveaet hos den arbejdskraft, der er der.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Tak for svaret. Den radikale ordførers svar for nægter jo ikke, at vi engang i sin tid er udrundet af det samme parti.

Jeg hilser da med glæde, at der er den forskel på kommunerne, for det viser vel, at selvstyret fungerer endnu; heldigvis skal vi ikke dirigere det hele herindefra, heldigvis kan vi sige, er nogle kommuner aktive på det område, så kan vi skifte dem ud ved næste kommunalvalg, hvis vi vil.

Det får mig til at spørge: Hvorfor vil den radikale ordfører ikke diskutere det med politiet og retskredse, for det ville jo gøre, at de, vi kalder ret vellønnede, vil flytte sammen i nogle få byer, hvor vi andre så kan blive i byerne længere ude måske 60, 70, 80 km fra disse centre. Der bliver efterhånden langt for Maren eller Peter til en dommer.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes heller ikke, jeg fik svar på, hvor vi stod med hensyn til Det Radikal Venstre og politikredsene, men der var måske heller ikke så meget tid, så jeg regner med at høre nærmere om det.

Jeg vil så godt spørge om noget andet, men når nu statsministeren stadig væk ikke er her, er det svært at få svar på de ting, vi gerne vil have at vide af regeringen, men der må Det Radikale Venstre så kunne svare.

Det, vi ser, som vi har sagt flere gange under debatten, er jo en manglende hensyntagen til udkantområderne, også provinsen, og vi ser gang på gang, at store bevilinger, det kan være til Det Kongelige Teater, det kan være til forskellige byggerier, der skal hjælpe borgerne, først og fremmest gives i hovedstadsområdet. Man mangler at se på, hvad der kan lægges ud i lokalområderne og landdistrikterne.

Der kunne jeg godt tænke mig at høre Det Radikale Venstres holdning til, at man i højere grad så på, om de her statslige styrelser og lignende kunne lægges ud lokalt i Sydjylland eller i Nordjylland eller på Fyn, og det kunne være Vestjylland, hvor der er behov for, at der skabes flere arbejdspladser.

Vil Det Radikale Venstre være med til det?

(Kort bemærkning).

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Det lyder jo besnærende. Det lyder, som om det kan redde yderområderne, at man lægger Det Kongelige Teater, en domstol eller en eller anden forskningsinstitution i et yderområde, men alt det, jeg har nævnt nu her, kræver en specialuddannet arbejdskraft, som er meget mobil, og det viser sig jo, og det er jo så takket være de mange motorveje, man bygger, at det i høj grad er muligt for den højt uddannede mobile arbejdskraft at bo helt andre steder end der, hvor man så lægger sådan nogle institutioner.

Derfor mener jeg, at det så afgjort hører med til diskussionen her, at det ikke i selv er nok at placere en institution, hvis arbejdskraften ikke matcher det, den institution har behov for, og det synes jeg man fuldstændig overser i den her debat.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu begynder det at blive ret interessant, for nu kan jeg forstå, at den radikale ordfører kan vi forvente vil støtte en fremtidig motorvej f.eks. fra Vejleområdet op til Herning-Holstebroområdet, for KVVU og CVU er i hvert flyttet, så vi efterhånden skal køre langt for at komme til dem, men jeg er da glad for nu at have den melding fra De Radikale.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes også, at det var meget interessante svar, vi fik her, for det, der kom frem fra Det Radikale Venstre og regeringens side, var, at man

kunne ikke flytte nogen statslige styrelser ud lokalt, fordi der ikke var tilstrækkelig arbejdskraft til den slags styrelser.

Men er det i virkeligheden ikke den anden vej rundt? Er det ikke sådan, at hvis vi skal have nogen som helst mulighed for at påvirke denne her udvikling på en anden måde, end det er sket hidtil, så skal vi sørge for at flytte de styrelser ud, for så følger arbejdskraften jo med.

Arbejdskraften er jo altså tvunget til at flytte ud, hvis man rent faktisk flytter de styrelser ud. Hvis arbejdskraften derimod aldrig kommer derud fra start af, aldrig flytter med de statslige styrelser, hænger tingene ikke sammen, så kan det ikke lade sig gøre at flytte nogen styrelser ud.

Derfor bør det være sådan, at man starter med at flytte styrelser ud, så følger arbejdskraften nødvendigvis med, det er klart, men man kan jo ikke forvente, at der fra start af er kvalificeret arbejdskraft til en statslig styrelse ude lokalt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Inger Marie Bruun-Vierø og derefter hr. Søren Kolstrup som ordfører.

(Kort bemærkning).

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Jamen så vil jeg da lige prøve at eksemplificere det: Hvis man flytter eksempelvis Sundhedsstyrelsen til Morud, så kan man være ret sikker på, at det meste af arbejdskraften vil bo i Odense.

Det er bare lige for at vise, at der behøver ikke at være sammenhæng mellem det sted, man flytter en styrelse hen, og så der, hvor arbejdskraften slår sig ned og betaler sin skat. Det er jo også det, der har vist sig i praksis at være tilfældet. Så det er ikke en løsning, der giver de resultater, som vi gerne vil, når vi taler regional udvikling og ligelig regional udvikling.

Med hensyn til politikredse er det jo sådan, at der ligger et forslag, det skal til høring, og derefter kan vi debattere det.

Jeg sagde også før, at det skal debatteres ud fra andre synsvinkler end lige præcis at sikre en ligelig regional udvikling. Det har selvfølgelig nogle andre perspektiver, der handler om tryk, sikkerhed og sådan nogle ting, men at tage det ind i denne her debat, det hører ingen steder hjemme.

Søren Kolstrup (EL):

Lige muligheder for alle indebærer, at alle borgere uanset bopæl har adgang til uddannelse,

dvs. skole, har adgang til hospitaler, posthuse, kolonialhandel, men også kultur, museer, kunsthistoriske museer m.m.

Man kan sige, at et helt Danmark har vi ikke. Det er stadig væk sådan, at områder som f.eks. Lolland-Falster og Nordjylland sakker noget bagud i udviklingen. Der er sket forbedringer, men det skæve Danmark består fortsat.

Hvordan sikrer vi, at vi får gennemført et helt Danmark? Ja, man kan for det første sige, at et bidrag hertil er spredning af offentlige og statslige institutioner. I denne forbindelse kunne man også påpege regeringens ødelæggelse af giroen, som kunne have været et bidrag til at styrke det lokale posthus som et lokalt kraftcenter, men den politik er jo blevet ødelagt, i og med man har liberaliseret giroen.

Men uanset hvilken holdning man har til spredning af offentlige/statslige institutioner, er det vigtigt, tror jeg, at være opmærksom på, at det afgørende bidrag til at sikre en hel udvikling nu engang er et solidt produktionsgrundlag og en spredning af den offentlige infrastruktur, herunder en udbygget kollektiv trafik. Uanset hvad man måtte mene om motorveje og kollektiv trafik i øvrigt og hele den debat, er det vigtigt at påpege, at over en femtedel af dem, der bor på landet, ikke har egen bil.

Men det mest afgørende redskab til at puste liv i yderområderne, og det er jo så dem, vi er blevet enige om, vi diskuterer i dag, er et stabilt produktionsgrundlag og i den forbindelse at sikre et alsidigt jordbrug, en økologisk omstilling, som kan bidrage til at standse den voldsomme centraliseringstendens, vi oplever inden for fødevarerindustrien.

Man kan sige, det er ikke det, der står til debat her, men grunden til, at jeg nævner det, er for at få de rette proportioner i debatten. Altså sagt på en anden måde: For os er det fint, at man i så høj grad som muligt decentraliserer offentlige institutioner, men så længe man har fødevarer-giganter som MD-Food og Kløvermælk og den meget voldsomme centralisering, som i øvrigt finder sted i det mere privatorienterede erhvervsliv, ja, så er man sådan set lige vidt.

Vender vi os mod det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat, vil jeg godt især fremhæve én pind, som vi finder problematisk og sandsynligvis direkte uacceptabel. Det er den pind, der hedder »at forbedre betingelserne for detailhandel og fremstillingsvirksomhed«. Enhedslisten ønsker ikke, at der specielt bliver hældt skatte kroner ned i private virksomheder,

blot fordi de hævder, at de ligger i et yderområde.

Derimod er vi altid indstillet på at styrke de offentlige serviceinstitutioner, herunder også f.eks. offentlig produktion, men vi ser i øvrigt frem til, at vi både får en redegørelse, og vi vil også meget gerne deltage i at anmelde en forespørgsel i den forbindelse, hvor vi på et præcist grundlag får en diskussion både om yderområder og om landdistrikter og om regionalpolitik og gerne ud fra en bredere tilgang end den, der finder sted i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Hr. Søren Kolstrup og Enhedslisten fremkom med en bemærkning om en lille del af forslaget til vedtagelse, ja, hr. Søren Kolstrup gik så vidt som til at sige, at det muligvis var uacceptabelt for Enhedslisten, og det var, fordi man ikke ville være med til hjælpe detailhandel og fremstillingsvirksomhed.

Men hvis jeg nu fortæller hr. Søren Kolstrup, at det, det det eksempel handler om, er, at man i landdistrikter har det problem, som Landdistrikternes Fællesråd har peget på, at med de store omfartsveje, motorveje eksempelvis, som jeg ved Enhedslisten næsten altid er imod, sker der det, at hvor bilerne tidligere kunne køre igennem landsbyen eller tæt på landsbyen, så kører bilerne noget længere væk fra landsbyen.

Det vil sige, at den skiltning, der skal til, for at man kan finde den lokale købmand eller den lokale brugs, ikke længere er der, og det kan betyde dødsstødet for visse lokale kiosker, brugser og detailhandlere, fordi man ikke længere kan finde vej, hvis man er kunde og kommer ad den store vej.

Det er sådan et eksempel, som jeg vil spørge Enhedslisten, om de ikke vil være med til at støtte: at opfordre kommunerne til at gøre mere i den retning, så man sikrer, at man kan finde vej til de forretningsdrivende, der er.

Og jeg vil også godt spørge Enhedslisten, om man vil støtte forslaget til vedtagelse, eller om man vil stemme gult, eller om man ikke vil støtte det?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal meddele, at vi ikke vil støtte forslaget til vedtagelse.

Jeg kan også meddele, at hvis den pind, der hedder forbedrede betingelser for detailhandel

og fremstillingsvirksomhed, skulle oversættes til bedre skiltning, så tror jeg ikke, det var en afgørende forskel.

Nu er der jo ikke et punkt, der hedder bedre skiltning, men derimod et, der hedder forbedrede betingelser for detailhandel og fremstillingsvirksomhed, og det må trods alt siges at være noget andet end skiltning.

Men jeg kan da meddele, at en god skiltning ikke er af vejen. Jeg kender også den diskussion, der har været, og jeg kan meddele, at på dette punkt tror jeg ikke, der er den store forskel.

Formanden:

Hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er jo et ganske vigtigt emne, vi diskuterer her, og derfor burde man være glad for, at forespørgslen bliver rejst.

Men jeg må nok indrømme, at min reaktion, da jeg så forespørgslen, godt nok var sådan lidt ærgrelse, for jeg syntes, at den kom lidt som en hund i et spil kegler.

Jeg synes egentlig, vi har fået lavet sådan en god, årlig rytme med en beretning om regionalpolitikken, som vi skal have i februar måned; så kan debatten komme lidt senere, og så lidt senere om landdistrikterne.

Det her er sådan lidt en sammenblanding af de to emner, og hr. Skaarup er ikke ene om at stå for den sammenblanding. Der er faktisk utrolig mange politikere, der ikke rigtig har fundet ud af, hvad det handler om: at det er nogle forskellige lag.

Landdistrikter har man jo i alle – også stærke – regioner. Så galt i Københavns udkant osv. har man land kontra by-problematikken.

Regionerne er en kamp imod hinanden fra syd til nord, fra øst til vest osv., og så er der endelig det tredje lag, som er den kommunale ud-ligning.

Jeg synes, det er lidt vigtigt, at vi holder det ting adskilt, og det blev illustreret, da hr. Peter Skaarup skulle forsvare sit partis afstandtagen fra motorvejen i Midtjylland. Så var det ikke noget, landdistrikterne havde så meget brug for. Nej, men de kommer jo somme tider lidt uden for deres landdistrikter og skal lidt længere væk, og så kan de jo egentlig godt bruge motorveje. Så der er nogle forskellige niveauer.

Vi glæder os alle sammen til den regionalberetning, vi får i februar måned, for sidste år fik vi jo tilslutning til et forslag til vedtagelse om, at

regeringen skal beskrive, hvordan man konsekvensberegner statslige tiltag, og det er faktisk en utrolig vigtig ting.

Jeg vil formode, at efter at man får indført den procedure, bliver det faktisk noget vanskeligt at reducere antallet af retskredse og politikredse fra 54 til 24, eller hvad det nu er, det handler om.

For det er jo netop problemet, at i ethvert dynamisk samfund fungerer selv det offentlige system på konkurrencevilkår, kan man sige. Det er der jo ikke noget dårligt eller unaturligt i. Der vil foregå en rationalisering, som normalt resulterer i en centralisering. Det er vanetænkningen, at når man centraliserer, så er det ind til centrene; det siger ordet jo næsten.

Men som det også har været sagt af tidligere ordførere her, så er det simpelt hen nødvendigt at lære – og det er det, den tilbagevendende regionaldebat skal lære os – at få tingene vendt, således at når man centraliserer, så kan man altså faktisk godt centralisere ud i periferien for at fastholde beskæftigelse dér.

Det, der sker ved gentagne rationaliseringer i det offentlige, er jo netop, at man trækker de bedst lønnede og de bedst uddannede væk til regionscentrene, og derfor er det altså ikke rigtigt, når statsministeren siger, at der ikke sker nogen udsultning. Det gør der. Der sker både en økonomisk og en intellektuel udsultning. Der bliver forhåbentlig nogle arbejdspladser tilbage i yderdistrikterne, men det bliver dem med de lidt lavere lønninger. Og det er altså både et resultat af den samfundsmæssige centralisering, men også af den, der sker i erhvervslivet.

Statsministeren sagde også lidt flot, at regeringen siden, jeg kan ikke huske hvilket årstal, havde været drivkraften i regionaldebatten. Jeg vil synes, det er lidt flot, for det er faktisk ikke så længe siden, regeringen fandt ud af, at det overhovedet var nødvendigt med en regionaldebat.

Den radikale ordfører nævnte nogle statistikker tilbage fra 1970, og at der var sket en udligning. Det er fuldstændig korrekt, men grunden til, at regionaldebatten er nødvendig nu, er en udvikling inden for de allerallersneste år, som man dårligt kan aflæse i statistikkerne nu, men som vi, der er helt opdateret på, hvad der sker i regionerne, ved er nødvendig. For det er da helt korrekt, at det for nogle år tilbage var København, der var dårligt stillet, og sådan skifter tiderne bare.

For at vende tilbage til forskellen på regionaldebatten og landdistriktsdebatten så er regionaldebatten jo, som også forespørgeren her beskæf-

tigede sig med, statslige investeringer og nødvendigheden af statslige investeringer i i yderregionerne, og det er først og fremmest infrastruktur, det er undervisningsinstitutioner, højere uddannelse, forskningsinstitutioner og kulturinvesteringer.

Landdistriktsdebatten går for mig mere på ændringer af planloven, og jeg tror, at når vi får et andet flertal her i Folketinget, så bliver det muligt at lave nogle beskedne ændringer af planloven, som gør, at vi kan få en udvikling i landdistrikterne. Så kan vi øge befolkningstallet; der er f.eks. mulighed for at bygge en ekstra beboelse på landejendommen og i det hele taget udnytte nedlagte landbrug bedre osv.

Ikke Kristeligt Folkepartis støtte til at få svinet hele det åbne land til, det er bestemt ikke det, vi vil, men lidt mere naturlig udvikling og også muligheden for skiltning osv.

Det er en nødvendig debat, og vi glæder os til de debatter, vi skal have, altså regionaldebatten her lidt senere og landdistriktsdebatten endnu senere på foråret.

Nu kan jeg forstå, at Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse ikke kommer til afstemning. Jeg tror ikke, jeg ville have stemt for det; jeg tror, jeg ville have stemt gult, hvis det var kommet til afstemning. Og regeringens forslag til vedtagelse må jeg stemme gult til, for jeg synes ikke, det indeholder noget.

Tom Behnke (FRI):

Lad mig indlede med at sige, at jeg synes, det er noget besynderligt tidspunkt at tage debatten på, specielt da vi ved, at vi jævnligt – faktisk næsten på dato – har debatter om yderområderne og regionerne osv. Men debatten er anmeldt, så lad os tage den, og så lad os gentage, hvad vi har sagt tidligere.

For der er jo for så vidt ikke rigtig sket noget på området, siden vi sidst havde en debat om det her. Men det, jeg så kan forstå på forespørgslen i dag, det er meget konkret, hvad statsministeren kan oplyse om udsultningen af yderområderne i Danmark med hensyn til statslige institutioner og servicefunktioner.

Lad mig i den forbindelse sige, at det er vores opfattelse i Frihed 2000, at så mange opgaver som overhovedet muligt skal varetages af private og slet ikke af staten eller det offentlige i øvrigt. Så vores udgangspunkt er, at så vidt det overhovedet er muligt, skal man overlade det til private at styre de her ting.

Men vi vil så godt give ordføreren for forespørgerne ret i, at i de tilfælde, hvor det er sådan, at det er staten, der skal have den pågældende funktion, vil det være relevant at se på yderområderne. Ikke nødvendigvis at det skal være i den lille bitte landsby med fem huse og to bondegårde, man skal lægge institutionerne – det tror jeg ikke, det kan bære – men at man mere regionalt ser på, hvor er der behov for, at man styrker beskæftigelsen osv.

Men det er lige så vigtigt i den forbindelse at understrege, at de pågældende institutioner naturligvis kun skal lægges derud, hvis det er sådan, at deres karakter gør, at det kan lade sig gøre at lægge dem derude. Det ville jo være tosset, hvis vi lægger institutioner ud, der så bare betyder, at de pågældende medarbejdere skal rejse det halve eller hele Danmark rundt daglig for at kunne kommunikere eller være et eller andet sted på et andet tidspunkt. Så derfor er det meget vigtigt, at man ser på hver enkelt institution for sig, hver enkelt servicefunktion for sig og vurderer: Kan det nu gå, eller kan det ikke gå?

Så har ordføreren for forespørgerne fremsat et forslag til vedtagelse, som jeg med det samme kan sige, at Frihed 2000 ikke kan stemme for. Der er noget af det, som vi synes er ganske fint i det her, men det er vores opfattelse, at forslaget til vedtagelse er noget højtflyvende. Man slår ud med armene og vil det hele på én gang, og hvis man så lægger de fem pinde sammen, som forslagsstillerne lige har regnet op her, så vil det jo blive udgifter i milliardstørrelsen. Og jeg tror ikke lige præcis, at det, Danmark har brug for i øjeblikket, er yderligere milliardudgifter i den offentlige sektor. Det tror jeg ikke. Vi har i Frihed 2000 den opfattelse, at vi skal gå den anden vej. Vi skal få begrænset udgifterne i den offentlige sektor og ikke øge dem.

Det, der går helt galt, er, når forslagsstillerne vil styrke offentlige servicefunktioner, herunder ved opretholdelse af posthuse, postbutikker og biblioteksfilialer. Hvor detaljeret vil man det? Er det ned i hver eneste lille bitte by? Uanset om der kun er ti huse i den pågældende by, skal der så være et bibliotek og et posthus osv.? Nej, selvfølgelig skal der ikke det. Men det er relevant, at man har det inden for rækkevidde, og at man ikke skal rejse en hel region rundt for at finde de pågældende institutioner, naturligvis.

Hr. Peter Skaarup nåede også i en af de korte bemærkninger at sige, at grunden til, at vi ikke skal have motorveje, er, at det bliver meget van-

skeligt at lave skiltning fra motorvejen og ind til lokalkøbmanden i Lilleputby. Ja, det håber jeg sandelig at det bliver, og jeg håber sandelig ikke, at man begynder at gøre det. Den lille købmand, der ligger i det lille lokale samfund, skal vel benyttes af dem, der bor i lokalsamfundet, og ikke af dem, der kommer drønende på motorvejen. Sådan må det vel hænge sammen.

Altså jeg synes, at Dansk Folkeparti og hr. Peter Skaarup har kørt proportionerne i den her debat fuldstændig ud på overdrevet, og derfor er det svært at tage det alvorligt. Det er også svært at tage alvorligt, fordi forslagsstillerne mangler noget helt essentielt. Det er at pege på: Hvad er problemet i øjeblikket? Hvorfor bor folk ikke ude i de små byer? Er det, fordi man har nedlagt posthuset eller biblioteket? Nej, det er det ikke, for der er ikke noget problem. Med moderne transportmidler kan man sagtens bevæge sig hen til den nærmeste by, hvis man skal låne en bog en gang om måneden, ingen problemer i det.

Næh, det, forslagsstillerne overser, er zone-lovgivningen. Hvorfor står der ikke én eneste pind om zoneulovgivningen? Det er blevet lavet sådan i dag, at hvis en landmand ønsker at udvide sin bondegård, så må han ikke gøre det inde i landsbyen. Uha, uha, nej, fordi de, der er flyttet på landet, kunne risikere, at det lugtede af gris eller ko. Så man må sandelig ikke udvide dér.

Og på den anden side siger miljøministeren: Men man må i heller ikke bygge i det åbne land. Jamen hvad i alverden skal sådan en landmand gøre? Det er fuldstændig umuligt efter nutidens lovgivning at udvide den slags bedrifter. Det samme gør sig gældende, når vi taler om industribygninger osv.

Det andet punkt, som jeg synes jeg har savnet fra forslagsstillerne, er: Hvad med afgifter på biler? Vægtafgifter, grønne afgifter, benzinafgifter, kørselsfradrag osv. osv.? Det var nogle af de ting, man kunne tage fat på, og så ville det kunne lade sig gøre at bo på landet og ikke som i dag, hvor alle bliver jaget væk derfra. Men det er lovgivningen, der er årsag til det, og ikke, om der er skiltning fra motorvejen og ned til den lille købmand i Lilleputby, overhovedet ikke.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Hr. Tom Behnke kritiserer Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse for at være meget omfattende og være meget højtflyvende, hvorefter der efterlyses yderligere punkter til det: zoneulovgiv-

ning, som vi er enige med hr. Tom Behnke i de ting, der er blevet sagt her, bilafgifter osv. Vi kunne være kommet langt omkring, men der er en regel om, at en vedtagelse skal kunne være på ét stykke papir, og det fylder vi vist lige akkurat ud, så der var ikke rigtig mulighed for flere linjer.

En af de ting, vi har nævnt, og som hr. Tom Behnke i lighed med hr. Ebbe Kalnæs prøvede at gøre lidt nar ad, er jo et af de konkrete eksempler, hvor vi mener, der skal gøres en indsats, nemlig posthusene. Det er et problem talrige steder, ikke bare ude i landdistrikterne, men også i andre områder af landet. Jeg kan nævne et aktuelt konkret eksempel, nemlig Brøndbyvester, hvor Post Danmark vil lukke et meget velbesøgt posthus med en filial af BG Bank. Det benyttes af masser af mennesker, det har et stort befolkningsunderlag, men alligevel synes man, at det vil man godt lige skære væk. Det gør, at ...

Formanden:

Ja, tak. Så er taletiden slut.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det bliver mere og mere spændende. Min geografiundervisning siger mig, at Brøndbyvester ikke specielt er et udkantsområde, men det kan da godt være, man har flyttet byen, siden jeg sidst var der.

At de, der står for at drive posthusene her i landet, vælger at lukke et posthus, kan man selvfølgelig være uenig i, og det kan vi godt vende tilbage til. Men det er altså muligt, at Dansk Folkeparti har den holdning, at vi skal statsliggøre alle institutioner igen. Det er fint nok, det er en holdning, man kan have i Dansk Folkeparti, men i Frihed 2000 deler vi den ikke.

Man kan også stille sig selv nogle spørgsmål: Hvor tit er det egentlig, jeg skal på posthuset? En gang imellem skal man ned og købe et frimærke, o.k., men det kan man også købe nede i kiosken, og det kan man også købe nede i døgneren, osv. Hvor tit skal jeg sende et brev? Jamen det kan man lægge i en postkasse. Hvor tit skal jeg betale nogle girokort? Ja, der er jo kuvertservice i alle banker og også i postvæsenet. Man smider dem i en kuvert og lægger den i de røde postkasser, som jo også er ude i de små landsbyer, og så bliver regningerne betalt helt af sig selv.

Det, vi sagde om forslaget til vedtagelse, var såmænd ikke, at det var vidtfavnende. Næh, vi

påpegede, at det er noget helt forkert, Dansk Folkeparti har taget fat i. Hvis forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti bliver vedtaget, vil det ikke betyde noget som helst. Man har udeladt de væsentlige punkter, og det er det, vi kritiserer.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, efter hr. Tom Behnkes indlæg kan jeg konstatere, at hr. Tom Behnke er ligeglad med, om man ikke længere har et posthus i et landdistrikt. Det kan være fuldstændig ligegyldigt, og det er ikke noget, vi skal blande os i overhovedet, de borgere må sejle deres egen sø. Om de så har 80 eller 100 km til et posthus kan være ligegyldigt. Det må være det, hr. Tom Behnke lægger op til her.

Vi har påpeget under debatten, at det er meget vigtigt, at de signaler, vi sender herinde fra Folketinget, er meget entydige, og de signaler bør efter Dansk Folkepartis opfattelse være, at Danmark er ét helt land, og at det bør være sådan, at der også i de små distrikter, i de små samfund, er brug for, at man har en ordentlig postbetjening.

Det må også være et statsligt anliggende at sørge for, at både hvad angår infrastruktur som veje og trafik og også postbetjening og de ASDL-ledninger, der skal ud til de små samfund, skal de små samfund have alle muligheder. Men det har de ikke i dag. Man ønsker ikke at hjælpe de små distrikter og de små samfund. Det har regeringen erkendt i dag at den ikke vil, og det er ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Hr. Peter Skaarup påstår, at vi i Frihed 2000 er ligeglade med, om der er et posthus i ethvert lille landdistrikt, og dertil er kun at svare: Ja, det er vi. Hvis der ikke er et grundlag for, at der kan være et posthus, skal der ikke være noget posthus, så simpelt er det. Det ville dog være fuldstændig tosset, at man plastrede landet til med posthuse, for at hver eneste lille flække kunne være tilgodeset med et posthus, når de ikke havde noget at bruge det til.

Og når hr. Peter Skaarup siger, at der er 80-100 km til det nærmeste posthus, må jeg minde om, at det er Danmark, vi taler om. Hvor er proportionerne henne? 80-100 km er på tværs af Jylland, og der er da ikke nogen, der kører så langt som på tværs af Jylland fra et yderdistrikt

for at komme på posthuset. Det er helt ude af proportioner.

Grundlaget for forespørgselsdebatten savner Dansk Folkeparti også. Man aner ikke engang, hvorfor man har rejst denne forespørgselsdebat. Man har mistet proportionerne, man har mistet målet, man har mistet visionerne om, hvad det er, man vil, og det er sørgeligt.

Så vil jeg afslutte med at sige, at forslaget til vedtagelse fra regeringspartierne vil vi i Frihed 2000 i hvert fald ikke stemme imod, og det betyder, at vi ved afstemningen kommer til at trykke på de grønne knapper.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes, det har været en god debat som optakt til den debat, vi ved vi får om den regionalpolitiske redegørelse og om landdistriktsredegørelsen. Men det er den regionalpolitiske redegørelse, der har mest direkte relevans for diskussionen her, for det jo netop her, vi kan tage hul på diskussionen om, hvordan vi mere systematisk kan vurdere de statslige tiltags betydning for regionerne og udkantsområderne. Den debat får vi, som også flere ordførere har været inde på, inden alt for længe.

Men jeg vil godt alligevel slutte af med at minde om, at det altså ikke er rigtigt, når man taler om en udsultning af yderområder og landdistrikter, og det altså heller ikke er rigtigt, når hr. Peter Skaarup siger, at regeringen ikke har gjort noget for de dele af landet. Det er jo sådan, som statsministeren også sagde i sin indledning, at den bedste håndsrækning er at skabe en ordentlig vækst i samfundet og dermed skabe arbejdspladser, og det har vi også gjort. Det afspejler sig jo i de objektive, tørre tal på den måde, at arbejdsløsheden er faldet mest i yderområderne, og at antallet af statsligt ansatte er forblevet uændret op gennem den sidste halvdel af 1990'erne, og det er jo den bedste måde, man kan hjælpe de dele af landet på.

Dertil kommer, at man selvfølgelig skal være opmærksom på, hvilke konsekvenser de initiativer, man fra statens side for at forbedre kvaliteten og effektiviteten i den offentlige sektor, får. Der må ikke ske en for stærk negativ påvirkning, og man skal selvfølgelig også være opmærksom på – som regeringen jo også er – hvordan man direkte kan understøtte udviklingen i de områder.

Det er da rigtigt, at nogle gange kan det gøres bedre, og vi skal være opmærksomme på, at der er områder, der ikke falder ned i et hul. Men at

sige, at der ikke er sket noget, mener jeg virkelig er helt forkert. Jeg tror altså, at Danmark bestemt må ligge i den pæne ende, når det drejer sig om lande, hvor ulighederne, også på dette område, bliver mindre, og forskellene faktisk er mindske og ikke er blevet større. Det er fint, sådan skal det også være, og det er altså helt forkert at påstå, at det modsatte er tilfældet.

Formanden:

Ordføreren for forespørgerne, hr. Peter Skaarup, for en kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu kan jeg forstå, at også efter at statsministeren er kommet, vil statsministeren stadig ikke rigtig blande sig i debatten. Det er indenrigsministeren, der gør det på vegne af regeringen, så jeg må spørge indenrigsministeren, hvis statsministeren ikke vil svare, hvordan regeringen egentlig forholder sig til nye eksempler på den udflytning, som vi har talt om, og til den centralisering, som vi har talt meget om under denne debat.

Jeg prøvede at spørge Det Radikale Venstre, men jeg synes ikke, jeg fik noget særlig tydeligt svar, så jeg vil godt spørge regeringen: Hvor står den i den debat, der er om politikredsene? Mener man i regeringen, at antallet af politikredse skal indskrænkes fra 54 til 24, som der lægges op til? Mener man det i regeringen, og er man enig i kommissionsudspillet om, at antallet af retskredse skal nedskræres på samme måde, så der også opnås en centralisering på det område? Det kunne jeg godt tænke mig at høre regeringens stillingtagen til. Vi har manglet at få det at vide her i dag.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Der er et udvalgsarbejde i gang, hvor man ser på, om der kan laves en effektivisering ved en ændring af rets- og politikredsene. Der er lagt op til, at der kommer nogle udspil, og for øjeblikket har regeringen ingen holdning til de spørgsmål. Vi venter, til der kommer nogle udspil, som vi kan forholde os til.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu tror jeg altså, det er noget, der ligger rigtig mange borgere på sinde – det ligger i hvert fald mange borgmestre og kommuner på sinde – om man fremover kan regne med, at der er en or-

dentlig politimæssig dækning af det område, man bor i. Derfor synes jeg, det vil være rigtigt, at regeringen signalerer her i dag, om den er enig i, at antallet af politikredse skal indskrænkes fra de nuværende 54 til et mindre antal. Det kan godt være, man ikke vil lægge sig fast på de 24, som det ser ud til at kommissionen når frem til, men man må dog kunne sige, hvor man står. Står man for en øget centralisering, eller hvad gør man?

Jeg har lagt mærke til, at i de forskellige debatter, der kører rundtomkring i lokalsamfundene, er justitsministeren meget aktiv på regeringens vegne med at sige: Vi er nødt til at have færre politikredse og færre retskredse, men jeg vil godt signalere, at jeg vil kæmpe for lige netop jeres lille lokale politikreds. Det har han f.eks. gjort i Storstrøms Amt, og derfor må der jo ligge nogle planer, der må ligge nogle holdninger, og der må ligge noget viden hos regeringen. Så må det også være rimeligt, at vi får det at vide her fra Folketingets talerstol.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

I debatten i dag har spørgsmålet om politikredse jo været drøftet temmelig meget, og jeg har erfaret, at nogle af dem, der arbejder med sagen, har sagt i radioen og andre steder, hvor de har været interviewet, at for deres vedkommende er det at sammenlægge politikredse ikke ensbetydende med, at der skal være dårligere service. De har oven i købet sagt, at de eksisterende politistationer skal opretholdes, og at det mere er et spørgsmål om centralisering af en række ledelsesfunktioner. Den egentlige udøvende polititjeneste og -dækning skal stadig være på det samme niveau, så man kan forvente, at der er politi til rådighed inden for en rimelig tid.

Jeg synes, det er interessant med de meldinger. Jeg ved ikke, om indenrigsministeren på nuværende tidspunkt har hørt noget lignende, men det afgørende må jo være, hvor mange politibetjente der på et givet tidspunkt er fordelt rundtomkring i landet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg kan ikke forstå, hvorfor vi ikke kan få regeringens holdning at vide. Det er jo et af de emner, der diskuteres allermest ude i de små samfund, og det er noget, kommunerne går utrolig meget op i. Der går næsten ikke en

dag herinde på Christiansborg, hvor vi ikke får et brev fra en kommune eller en forening eller lignende, der er optaget af, om man vil nedlægge politikredsen i det område, hvor man nu bor, så det må være rimeligt, at regeringen kommer frem med sin holdning.

Jeg ved godt, at man måske ikke kan sige, om man vil have præcis 24 politikredse, men man må dog kunne sige, om man vil have væsentligt færre end i dag, som der lægges op til. Jeg ved også, at kommunerne, som har høringsret, er blevet spurgt, hvad de mener, men oplægget er altså en væsentlig nedskæring, og derfor må det være rimeligt, at regeringen kommer frem med sin holdning. Statsministeren, som er regeringens leder, som sidder her i salen, og som forespørgslen er rettet til, må vel kunne svare på, hvad regeringens politik egentlig er. Vil man have færre politikredse eller ej?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Nu er debatten kommet til at køre meget på rets- og politikredse, og det er helt relevant, for det er jo dem, der tales meget om lige netop nu, og sporene skræmmer.

Man må have mig undskyldt, at jeg er bedst kendt med geografien i Nordjyllands Amt, men det har jo naturlige årsager. Her har vi jo set, at arbejdsformidlingskontoret i Sæby flytter, at Told og Skat flytter arbejdspladser fra Hjørring og Frederikshavn til Aalborg, og at fødevareregionen blev centraliseret, idet man lagde den i Aalborg – i øvrigt med store udgifter til følge for de fødevarereportører, som ligger i Hirtshals. Nu er det jo ikke inden for indenrigsministerens område, men problemet er jo netop, som vi også har været inde på, at regionalpolitiske spørgsmål ikke er samlet ét sted.

Kunne man forestille sig den tanke, at næste gang man skal samle noget, centraliserede man ikke, men decentraliserede? At man i stedet for at lægge tingene i Aalborg eksempelvis lagde dem i Hjørring og Års og Hobro i stedet for, altså flyttede den modsatte vej? Det er jo klart, at det er de bedst uddannede og de højest lønnede, man rykker væk fra yderregionerne, og de byer, jeg nævnte, ligger altså i en afstand af 50-60-70 km fra Aalborg, så selv om der ikke er helt så langt mellem posthusene, som Dansk Folkepartis ordfører var inde på, skal man trods alt køre 50, 60 eller 70 km for at komme til en offentlig myndighed.

Formanden:

Ønsker hr. Peter Skaarup ordet som ordfører i anden omgang? Værsgo.

Peter Skaarup (DF):

Det er jo ikke altid, tegnsprog lykkes lige godt.

Som ordfører for Dansk Folkeparti vil jeg sige, at generelt set har det været en meget nyttig debat at følge. Jeg må dog indrømme, at jeg har været lidt skuffet over, hvor lidt regeringen har villet gå ind i den her mod slutningen, og også over den måde, regeringen har svaret på. Det må så være, hvad det er, men jeg synes, vi har haft en nyttig debat ordførerne imellem, for den har vist, at der er en række partier, som er enige om, at den bevidstløse centralisering, vi har set, og den serviceforringelse, vi også har været udsat for, må man sørge for at bringe til ophør.

Der er flere ordførere, der har markeret, at de og deres partier har en vilje til at skabe tilvækst og udvikling i hele Danmark på et helt Danmarks præmisser. Der skal være en ordentlig grundservice i hele landet, så man kan tage initiativer, der gør, at hele landet får gavn af det, og man skal skabe arbejdspladser over hele landet. Det er afgørende for Dansk Folkeparti.

Det er også vigtigt, at man laver gode bosætningsmuligheder også uden for København og de større byer, og der tror vi på, at man må tage initiativet fra statens side og eksempelvis flytte nogle af de statslige styrelser ud lokalt. Det kan gøre, at arbejdskraften følger med eller bliver nødt til at følge med. Nogle af de forslag, man kunne pege på, var jo f.eks. Søfartsstyrelsen. Der ved vi, at der mange steder rundtomkring i landet nu er lavet maritime centre, og det ville være fint at bakke de maritime centre op ved at lægge f.eks. Søfartsstyrelsen ud lokalt, sådan at det ikke skal foregå fra København.

Vi kunne også godt forestille os, at f.eks. hovedkontoret for levnedsmiddelkontrollen med fordel kunne ligge i et af yderområderne; det kunne f.eks. være Nykøbing Falster. Vi kunne godt forestille os, at Kort- og Matrikelstyrelsen med fordel placeres et sted i Sønderjylland eller i Nordjylland, hvor der er mange spørgsmål, der netop skal afklares om sådanne ting. Og med den teknologi, vi kender nu til dags, er det jo ikke noget problem. Man kan sagtens via edb og ISDN og andre gode teknologiske vidundermidler have den kontakt, man nu skal have, med personer og styrelser og andre folk.

Dansk Folkeparti er altså af den opfattelse, at vi skal have konkrete initiativer og ikke bare

gold snak. Vi vil benytte enhver lejlighed, om det så er i dag, eller det er i forbindelse med den debat, som vi er enige om igen skal afholdes om 1 eller 2 måneder her i Folketinget, til at fremkomme med de synspunkter, vi nu har, og som vi også har fremført i dag.

Vi mener, at man bør lave et effektivt stop for centralisering og nedlæggelse af lokale statslige institutioner og styrelser. Det er vigtigt, at vi sørger for decentralisering og udflytning til yderområderne, så vi kan give nogle signaler, der ikke er til at misforstå, om, at Danmark er et helt land.

Vi mener også, at de problemer, der er med lægemangel og sygeplejerskemangel ude i yderområderne, bør håndteres i undervisningsinstitutioner og på uddannelsespladser. Hvorfor ikke lægge dem ude lokalt? Hvorfor ikke ud-danne nogle social- og sundhedsassistenter ude i de små lokalsamfund og bakke lokalsamfundene op på den måde? Hvorfor ikke begynde at etablere nogle kortvarige uddannelser på social- og sundhedsområdet ude lokalt? Eller f.eks. på IT-området må der tages nogle initiativer, så man sikrer, at ASDL-forbindelserne er tilgængelige for hele landet. Jeg ved f.eks., at man på Samsø, som vi tidligere har talt om under debatten, er meget ked af, at man ikke dér får den adgang, som man får i andre dele af landet.

Vi mener også, der skal skabes nogle trafikforbindelser, der er gode, og vi har forstået på indenrigsministeren, at man f.eks. i forbindelse med Samsø vil prøve at se på, om der er de tilstrækkelige virkemidler dér. Er de i orden, så er det jo fint, men er de ikke i orden, som det hævdes af erhvervsliv og personer på Samsø, så har vi et problem. Og der bør man sikre, at det kommer helt på plads til alles tilfredshed ude lokalt.

Vi er lidt nervøse for, at man hver gang, vi diskuterer de her ting, henviser til sparehensyn. For det kan godt være, at man f.eks. i Forsvarsministeriet kan konstatere en lille bitte besparelse ved at nedlægge en kaserne. Men hvis man ser på totalvurderingen af de fordele, der er forbundet med at udvikle yderområderne, så kan man altså finde nogle fordele, der langt opvejer ulemperne, sådan at man i et samlet perspektiv kan spare nogle penge. Vi tror på, at det er løsningen fremover.

Vi mener som sagt, at regeringen bør lægge sig det her på sinde, og det er da muligt, at der ikke kan blive et flertal for den vedtagelse, vi har fremsat i dag – det ser ud til, at en række partier vil stemme gult. Men vi håber, at det ved et fast

pres på regeringen på et tidspunkt lykkes at få den til at indse, at det er den anden vej, man skal gå, end den, man følger i øjeblikket. Det er jo f.eks. lykkedes, som det også er fremgået under debatten, at bevare en redningshelikopter i det syd- og sønderjyske område ved hjælp af en række partiers medvirken. Det er lykkedes at bevare en ekstra redningsstation. Det er lykkedes at påvirke beslutningstagerne meget afgørende, og det er vigtigt, at vi fastholder den linje.

Men jeg må sige, at jeg som sagt er skuffet over, at regeringen ikke vil komme med dens holdning til politikredsene og til den store centralisering, der er lagt op til. Det virker, som om man ikke har gode hensigter på vej, altså at man ønsker at fastholde en centralisering, der ikke vil være til gavn for borgerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som det tidligere er meddelt, vil afstemningen om de to forslag til vedtagelse, der er fremsat af henholdsvis ordføreren for forespørgerne, hr. Peter Skaarup, og fru Pernille Blach Hansen m.fl., blive foretaget i forbindelse med Folketingets møde på torsdag.

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 17. januar 2001, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.36